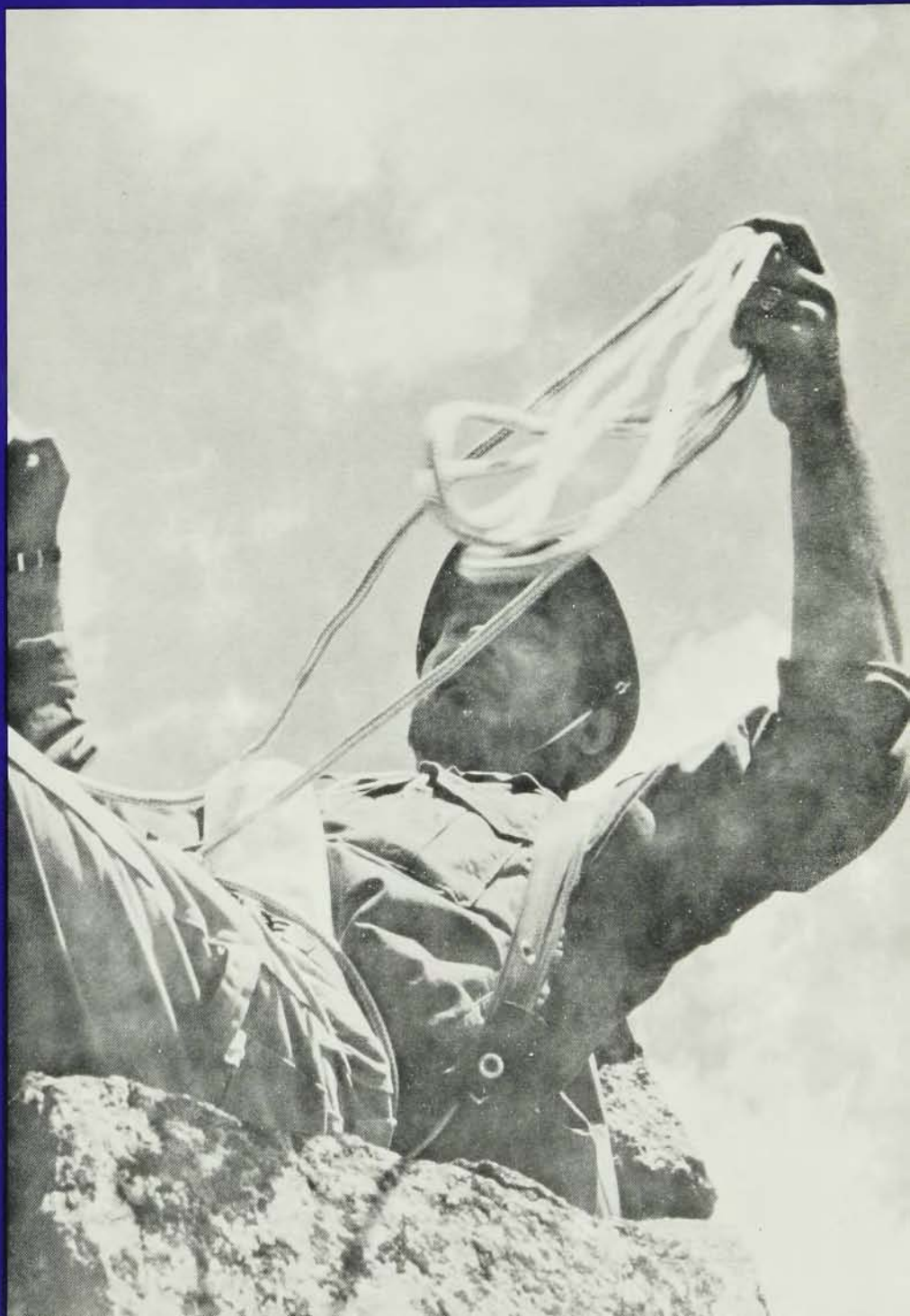

ЮНАК

ЛИСТОПАД 1971 NOVEMBER

● Ілюстратори цього числа: Графічне оформлення 1-ої стор. — ст. пл. Люба Мазяр. ● Ілюстрації в тексті: пл. вірл. Христя Баранська, пл. сен. М. Григорів, Мирон Левицький, ст. пл. Люба Мазяр, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, Богдан Сорока. ● На обкладинці: На високогірському таборі в Кольорадо, 1971 р. у США. — Провідник кидає шнур на стрімкому підході. — Світлий пл. скоб Юрій Кузьмович. ● У віконці на обкладинці: Відзнака куренів УСП і УПС "Бурлаки", що провели 1-ший високогірський табір "Кольорадо 1971" на терені США.

РІК IX
Ч. 11 (101)
ЛИСТОПАД
1971

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Редакційні зауваги про зміст числа
- 2 О. Кузьмович: Непомітна сотка
- 3 Подруга Гребля: Думки у листопадову річницю
- 4 Нана: Воля
- 5 І. Макарик: Мирон Левицький
- 6 **: Музикальне оповідання
- 7 Л. С.: Марічка і Олег Сохани
- 7 **: Христина Середяк
- 8 Куток молодого журналіста
- 9 Д. Даревич: Українсько-Канадський Фестиваль Мистецтва
- 11 Д. Даревич: Василь Свистун
- 11 Х. Дармограй: Осінь у лісі
- 12 Подруга Оля: Приготовляємо Різдвяний Ярмарок
- 14 Д. Струк: Високогірський табір "Кольорадо 1971"
- 15 Молоде перо
- 18 **: Пізнаймо Закарпаття
- 19 Л. Онишкевич: Ті, що проклали людству шлях у космос
- 22 Вечірні розмови мухи з комарем
- 23 **: Листопадова гра
- 24 Що нового в Пласті?
- 24 М. Рубич: Історія гуртка "Сьшан Зілля"
- 26 Хроніка
- 30 Відзначимо всі разом "Малий ювілей" "Юнака"
- 31 Список дарункових передплат
- 32 Пожертви на пресфонд "Юнака" і посмертні згадки

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Головний редактор: пл. сен. Ольга Кузьмович. Члени редакційної колегії: ст. пл. Уляна Близняк, пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Іриней Ісаїв, пл. сен. Омелян Тарнавський, пл. сен. Олександра Юзенів і пл. скоб Андрій Ярош. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 60 центів.

Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора. — Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ

Листопад
1971

КОЛЬОРАДО
71

КАРАВАНА
КВЕБЕК

Із
ЮНАЦЬКИХ
ЗАЙНЯТЬ:

Листопа-
дова ГРА

НАШЕ
ЮНАЦТВО
ПИШЕ ДО
НАС.

ВОЛЯ

ІСТОРІЯ
ГУРТКА
ЄВШАН ЗІЛЛЯ

Що нового
в ПЛАСТІ?

ФЕСТИВАЛЬ
В
ТАНДЕР
БЕЙ

Либонь, не багато з Вас, Дорогі Читачі «Юнака», зауважило, що у жовтневому числі нашого журналу на обкладинці біля числа «10» стояло у дужках число — «100». Чи повірите, що ми саме в жовтні ц. р. випустили у світ соте число «Юнака»?

Здавалось би, що це неабиякий «ювілей», що його радісно будуть вітати читачі, передплатники та прихильники «Юнака» і пластові проводи. Таж уже дев'ять років кожного місяця появляється нове число «Юнака», сто разів наше юнацтво мало можливість одержувати свій журнал, читати в ньому про себе, знаходити в «Юнаку» свої дописи, світлини, вірші, звідомлення тощо.

Опираючись тільки на власні сили, без ніякої посторонньої допомоги розпочала в 1963-ому році, після проведення потрібних підготовчих заходів під проводом тодішньої голови КПСтаршини в Канаді, сл. п. пл. сен. Цьопи Паліїв, група пластових ентузіастів із пл. сен. Юрієм Пясецьким, як головним референтом пресових видань при Головній Пластовій Булаві, та пл. сен. Любомиром Онишкевичем, як головним редактором, і пл. сен. Омеляном Тарнавським, як головним адміністратором, цю велику працю. Завдяки їм наш журнал знайшов читачів і популярність та признання, і сьогодні появляється у накладі 3,500 примірників та нараховує приблизно 3,100 передплатників. Читають його не лише пластові юнаки та юначки, але також їхні батьки, виховники та велика кількість української молоді по різних країнах європейського, австралійського та американського континенту, а навіть у країнах за «залізною куртеною», яка не належать до Пласту.

На сторінках «Юнака» друкували свої твори молоді поети та письменники, пробували сил пера та показували свій малярський хист цілі ряди пластового юнацтва (деякі з яких входять уже сьогодні в українську літературу та мистецький світ). В «Юнаку» записана також історія пластової праці, зареєстровані важливі події з пластового і нашого громадського життя

та відмічені передові постаті української спільноти. В ньому чергувалися описи радісних і сумних подій.

Одним словом — цих сто чисел «Юнака» — це насправду величезний і цікавий матеріал. На сторінках «Юнака» віддзеркалюється також молодецька фантазія, творчість, пульсує юне життя, яке завжди іде вперед, шукає нового...

Тому нам не годиться справляти собі «ювілею», а треба думати про завтра і з таким запалом розпочинати другу сотку чисел «Юнака», як ми робили це від початку, при кожному новому випуску нашого журналу.

А все ж непомітне, маленьке число «100» стоїть і залишиться на обкладинці «Юнака» з жовтня 1971 року та наповняє тихим вдовolenням і радістю тих усіх, що допомогли це число «100» досягнути.

Ольга Кузьмович
головна редакторка «Юнака»

Ігор Калинець

ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА

Присвята дружині

*Сказав Антониз до свіжки першого листопада:
Дякую тобі, свізко, за світлу пам'ять.
Із-за третьої зорі на вогник легу, як метелик,
бо поклоняюся всьому, що є в німбі вогню.*

*Сказала свізка Антонигеві першого листопада:
Дякую тобі, Антонигу, за світле признання.
Хистке моє світло, як метелик пам'яті,
з ліхтарні серця виставлено під вітер.*

*Сказала ще свізка першого листопада:
Маю щастя освітити тобі дорогу з вігності.
Хвилюку побудь у світі, де дотліває пам'ять,
у правігизні свіжок, у вігизні огарків.*

«Поезії з України»,
В-во «Література і Мистецтво»,
Брукселя, 1970 р.

Сказав Антонич до свічки першого листопада:
Дякую тобі свічко, за світлу пам'ять.
Із-за третьої зорі на вогник лечу, як метелик,
бо поклоняюся всьому, що в німбі "вогню".
(Ігор Калинець: "Першого листопада")

Ігор Калинець
нар. 1939 р. в Ходорові,
Львівської області.

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

У поетичній уяві Ігоря Калинця, молодого сучасного поета зі Львова, душа померлого в 1937 році Богдана Ігоря Антонича, нашого визначного поета родом з Лемківщини, прилітає у листопадовий день, із небесних просторів на землю до горючої свічки, подякувати їй за світлу пам'ять про померлих. Антонич поклоняється всьому, що є в «німбі вогню». Вогонь — це ж тепло, світло, життя. Калинцева свічка просить душу Антонича, щоб вона побула у правітчизні свічок — в Україні, бо боїться, щоб у ній були самі тільки огарки.

СВІЧКИ Й ОГАРКИ В НАШОМУ ЖИТТІ

Коли бачимо Вас, Подруги і Друзі, розспіваних, бадьорих у пластових таборах і на мандрівках, — успішних, амбітних учнів у школах, дбайливих про свою пластову поставу і зовнішній вигляд та здоров'я, жертвовних у праці, Ваші пластові гуртки та курені з великими осягами у пластуванні — то це є саме те «полум'я свічок», до яких прилітають душі померлих, які світили ці свічки в нашому народі.

Є серед Вас і такі, що вже в юнацькому віці реагують на події життя зріло і гідно. Юнак Роман з Канади під час своєї мандрівки побував біля Шевченкового пам'ятника у Вашингтоні. Його вразило, що місце довкола нього було занечищене; Роман написав листа до управи міста. В короткому часі одержав повідомлення, що пам'ятник упорядкований та що окремих робітників далі буде дбати про порядок біля пам'ятника.

Але поруч із цим ми знаємо, скільки в юнацтві є кволого світла огарків! Скільки нарікань на нецікаві сходи, на вбогі вияви діяльності, на нудні, рутинні сходи ради гурткових та членів цілого куреня, на невідповідні імпрези... Гурток, що був зразковим, по трьох-чотирьох роках «розлітається», а його члени, відійшовши від Пласту, шукають аргументів, щоб виправдати те — чому вони стали «огарками»?!. Мова тут повинна бути не про «латки» на Пласті, але про втрату творчої жилки у знеохочених. Кожному грозить знеохочення, збайдужіння, але з тим треба боротися.

Обгортка у виконанні
Богдана Сороки до
обкладинки другої
збірки поезій Ігоря
Калинця п. н. "Поезії
з України", В-во —
"Література і мистецтво", Бельгія, 1970 р.

На нас великою силою діє середовище. Вплив його проявляється і в тому, що юнацтво в масі не плекає і не шанує рідної мови, не багато молодих цікавиться, щоб пізнати українську літературу (не кажіть, що без цього можна обійтися, коли хтось хоче бути в майбутньому творчим українцем!). Мало є таких, що дбають про культуру поведінки, вигляду (помиляється той, хто думає, що теперішня «дика» мода — довге і часто брудне волосся, показування голого тіла в публічних місцях, ярке мальовання очей, брудні нігті, — що це естетичне!). Це тільки дещо, наглядне із впливу середовища на нашу молодь.

Але все ж таки у кожній молодій душі зберігається краса і сила. Навіть у занедбаній людині пробивається туга за добром і красою, за без-

конечністю. Під впливом цієї туги сильні і шляхетні люди в нашому минулому і тепер творять храми духа нашого народу — світять свічки.

ЗВІДКИ МОЖУТЬ СВІТИТИ ВОГНІ?

Щоб виробити в собі відпорність до негативного впливу середовища, треба свідомо вибирати собі товариство, керувати своїми зацікавленнями, розвивати та школити інтелект і волю. Добрі книжки, розмови, дискусії, культурні розваги, пізнання природи, пошана її краси, пізнання і любов до духової і матеріальної культури України, до своїх батьків, до свого рідного народу і ближніх довкола нас — оце корм для душ наших.

Темами гутірок на пластових сходинах повинно бути обговорення творчих джерел і життєписів, крім Шевченка, Франка, Лесі Українки таких письменників, як Квітка-Основ'яненко, Котляревський, Шашкевич, Федькович, Нечуй-Левицький, Грінченко, Кобилянська, Зеров, Филипович, Драй-Хмара та багато інших. Скільки стимулюючих роздумів дає пізнання життя постатей з Євангелії, історії Церкви? Документи про переслідування і боротьбу українських патріотів із сваволею комуністичної бюрократії (дивись «Український Вісник», том I і II — заглавний журнал з України, В-во «Смолоскип», Париж-Балтимор, 1971) заставляють горіти серця навіть найбайдужніших. Треба познайомитися з цими виданнями. Чому б не створити гуртків із старшого юнацтва, які зайнялись би влаштуванням різного роду сходин, збірок, прогулянок, метою яких було б плекати зацікавлення літературою, мистецтвом, різними пластовими вмілостями. Чому нема спільних сходин двох куренів, щоб вивчити нових пісень, обговорити відвідини інших країн та відбутих таборів, щоб посміятися із пригод у них, щоб обговорити творчість «молодого пера», порушені в «Юнаку» проблеми. Чому не урізноманітнити святкування національних річниць виконанням постанови, щоб усі члени гуртка чи куреня прочитали певну кількість книжок, видали одностівку, написали дописи до «Юнака» на конкурс «молодого пера». Є десятки інших різних можливостей, щоб оживити діяльність юнацьких пластових частин, не допустити до згасання свічок у наших домівках, школах, домах... у серцях нашої молоді.

Не буде проблеми огарків у юнацтві, якщо кожний юнак і юначка летітиме як і душа Антонича до світла, шануватиме і поклонятиметься усьому, що в «німбі вогню», як усі летітимуть двокрило, з усією силою своєї юности.

Скоб!

Подруга Гребля

Молоде перо

ВОЛЯ

*Стелилися розкішно розлогі степи,
Рожевий ранок вмивався росою.
Вона бігла золотими українськими полями...
Не кінчилися вони — розлого видніли без
краю...*

*Ясне небо в висогінь синіло.
Запах лісу і квітів вів її стежками.
Простори, села і міста видніли...
Здавалось поза нею лиш жовте та синє...*

*І волосся у неї золоте — і озі сині —
Вдивлялись в далезінь найкращої країни,
І в синіх огах народилась срібна сльоза...
Гаряга, — сумна, болюга сльоза.*

*Злетів сильний, буйний вітер степів...
Ту срібну розвіяв сльозину сумну —
У серце кожної української дитини —
Даруючи їй усю цю велич і красу.*

*А в неї залишилась лиш велика надія одна —
І ясність високого неба уже смутком темніла...
Синь і золото — в гервоне змінилось —
У неї на світі ще волі нема...*

Нана

СУЧАСНІ ВИЗНАЧІ УКРАЇНЦІ

МИРОН ЛЕВИЦЬКИЙ

Мабуть, нема юнака чи юначки в Торонті, які не бачили підпису «Лев» під своїм шкільним табльо (якщо вони абсолювенти курсів українознавства!), під різдвяною карткою, чи на обкладинці якоїсь нашої книжки, яку треба було прочитати на лектуру. Але знають його рисунки також дослівно всі наші пластові юнаки та юначки у світі, у яких настільною книгою є «Життя в Пласті». Там

же ж усі ілюстрації разом з обкладинкою роботи Мирона Левицького. Усюди легко пізнати його стиль: пливкі лінії, смуги світла, і переважно завжди — високі «зграбні» жінки.

Маєстро Мирон Левицький народився 1913 року у Львові. Уже з дитинства цікавився малярством, тому швидко став учнем школи Олекси Новаківського. Почав від ілюстрацій книжечок, маючи 21 років, студіюючи малярство, малював святочні картки та обкладинки до книжок. У 1938 році став членом спілки мистців АНУМ. Із приходом большевиків у 1939 році до Львова М. Левицький співпрацював із славним українським археологом, Ярославом Пастернаком, в археологічному відділі Академії Наук у Львові. У черговому році працював М. Левицький на посаді «художника» у львівському Історичному Музеї. За німецької окупації, працюючи як мистецький редактор в Українському Видавництві у Львові, він оформив велику кількість українських книжок.

У 1943 році, тридцятьлітній мистець увійшов до Української Дивізії «Галичина», як військовий звітодавець. Від 1944 до 1945 р. М. Левицький був керівником преси при штабі Української

Національної Армії (УНА) в Берліні, а згодом переїхав до Інсбруку. У 1949 році М. Левицький приїхав до Канади, оселився у Вінніпезі та редагував гумористичний журнал «Комар», а згодом став літературним редактором бібліотеки Клубу Приятелів Української Книжки.

М. Левицький: Бангкок-Сіам — олія — 1970 р.

У 1954 році М. Левицький приїжджає до Торонта на З'їзд Мистців і тут залишається до 1956 року. З Торонта виїжджає до Парижу, де в 1958 році відбулася його перша індивідуальна виставка, яку французькі критики сприйняли дуже сердечно. Відомий критик Поль Сентенак писав: «Мистець виробив свій власний стиль, завдяки енергійній та особливо жвавій лінії, композиції кольорів на підставі реальності, але наповненій лірикою».

МАЛЯРСТВО

Повернувшись до Канади, Левицький організує свою першу індивідуальну виставку в Канаді, за якою відбуваються чергові: 1964 року в галерії «Ми і світ» в Торонті і в Нью-Йорку. У 1967 році мистець перебував у Австралії, де виконав перший в історії українського мистецтва модерно потрактований (зі скла і плястики) іконостас і запрестольний стінопис у церкві св. Андрія в Сіднею і в церкві св. Володимира і Ольги в Аделаяді. У 1969 році виконує він іконостас і стінопис у церкві св. Покрови в Брізбені, Австралія.

М. Левицький: Ганчарський базар — олія — 1970 р.

Наш мистець дуже любить подорожувати, тож сліди його мистецької діяльності зустрінемо ось у таких місцевостях: стінописи — Серафинці (Україна) та Етелберт і Вінніпег (Канада). Вистави його образів були у містах: Львів, Інсбрук, Зальцбург, Брегенц, Фельдкірх, Брюссель, Дітройт, Монреаль, Гамільтон, Вінніпег, а місцем перебування мистця були ще й такі світові осередки: Сінгапур, Бангкок, Бомбей, Карачі, Тегеран, Істамбул, Атени, Рим, Барцельона, Мадрид, Тагіті, Фіджі, Гаваї та Марокко.

**Екслібріс — роботи
Мирона Левицького.**

У передмові до каталогу виставки Мирона Левицького в Нью-Йорку Святослав Гординський змалював маестра такими словами: «Він зовсім модерний мистець, а водночас у його малярстві відчувається щось із великих стилів минулого, спеціально візантійського, з його площинами, його ритмом пливкої лінії, ясним кольором і передусім тонким упрощенням форм».

Великий вплив графіки виразно проявляється у його малярстві, де лінія і композиція відіграють дуже важливу роль. Але на першому місці завжди стоїть естетика — це уважає маестро основою у малярстві.

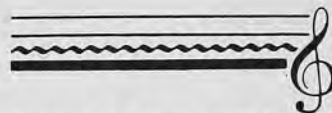

**Екслібріс — роботи
Мирона Левицького.**

Крім графіки і малярства М. Левицький нещодавно розпочав виробляти питомим йому стилем шахи (кераміка).

У близькому майбутньому появиться ширша монографія про Мирона Левицького, що її виготовляє д-р Марина Рудницька з Вінніпегу.

**Ст. пл. Ірина Макарик
Торонто**

МУЗИКАЛЬНЕ ОПОВІДАННЯ

Жила собі дівчина, що називалася «Марічка». Вона жила в горяній країні, «У горах Карпатах». Кожного дня вона пасла «Вівці, мої вівці».

Молодий хлопець Іванко їхав дорогою і побачив «Марічку». «Він на неї задивився, візок йому поломився». Не направляючи воза, він підійшов до дівчини і сказав: «Дівчино, рибчино, чорнобривко моя».

Марічка ж відповіла йому чемно: «Добридень, козаче». Іванко став відважним і каже: «Сядемо в купочці там під калиною».

Але Марічка каже: «Казала мені мати зелене жито жати».

Іванко ж зауважив, що вона не жала, але пасла вівці, тому засміявся: «Брешеш, дівчино, брешеш рибчино».

Так вони розмовляли і не зчулися, як настигла «Ніч така, Господи, місячна зоряна».

Іванко відпровадив Марічку до її хати, а сам вибрався пішки в далеку дорогу.

«Ой, не світи, місяченьку, не світи нікому, тільки світи миленькому, як іде додому» — співала Марічка.

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

МАРІЧКА І ОЛЕГ СОХАНИ

Цим разом хочемо нашим читачам розповісти про успіхи та працю двох наших молодих членів Пласту, брата і сестри. У цьому році в червні здобули вони багато признання та розголосу, вирізняючись своєю грою на фортепіяні у конкурсі, що його влаштовано у стейті Нью-Джерсі з приводу 200-річчя з дня народин Бетговена.

Олег здобув у цьому конкурсі, у якому брало участь сімдесят студентів, перше місце в конкурсі «Рондо», а його сестра Марічка — третє в competiції сонат. Із цього приводу у місцевій пресі появилася довший допис про цих двоє талановитих молодих українців, разом із великою світлиною, яку і ми подаємо. В дописі було підкреслене, що Марічка та Олег учаться гри на фортепіяні в Українському Музичному Інституті в Пассейку під проводом проф. Ольги Чипак, що належать до Українського Пласту, і що обоє мають бажання бути піаністами, якщо далі їхня гра буде вистачально добра до цього важкого завдання.

Олег крім фортепіяну грає ще на двох інструментах, а саме — на тубі і сольорокс, і є він членом шкільної оркестри.

Але, крім успіхів у музиці наші молоді друзі мають ще багато інших мистецьких зацікав-

лень, які залюбки розвивають. Обоє вони вміють писати прегарні писанки, роблять різні цікаві речі із «діппіти глесс», вишивають і малюють. Останньою вони дуже зацікавлені новою дуже модною тепер роботою т. зв. «макrame», яка полягає на відповідному плетенні вузлів. До цього їм знаменито придалося знання пластових вузлів.

Як бачимо, у Марічки та Олега великий талант та багато терпеливості, чого треба і до вправ гри на фортепіяні, і до кожної такої любленої ними ручної роботи. Це, однак, не перешкоджає їм у визначних поступках у шкільній науці, зразковому пластуванні та спорті, у якому здобули відзнаку фізичної вправності. Марічка є членом 38-го куреня УПЮ-ок ім. Марусі Тарасенко в Пассейку, а Олег належить до 31-го куреня УПЮ-ів ім. Івана Виговського. Щороку їздять на пластові літні табори. Цього літа обоє таборували у юнацьких таборах на оселі «Вовча Тропа» та визначилися першунами за своє зразкове знання української мови та пластову поставу.

Л. С.

**
*

Наша подруга, ст. пл. **Христина Середяк**, дочка ред. Юліана і Ганни Середяків з Буенос Айрес, досягнула свою мету. Ми довідалися з аргентинської преси, що Христия закінчила студії медицини, та стала лікаркою, та що цим радіє ціла українська громада в Аргентині.

Христину ми знаємо з розповідів та звітів про працю Пласту в Аргентині. Минулого року Христия була коменданткою табору на далекому півдні Аргентині. Пам'ятаєте її цікавий спомин про цей табір п. н. «Як ми таборували у «позичених Карпатах?» (див. «Юнак» ч. 5/1970).

Усім відомо, що студії медицини не легкі. В Аргентині вони тривають сім років, а крім того треба відбутися ще обов'язкові три роки практики в лікарні. Але Христина не боялася трудів. Виростаючи у Пласті вже від сьомого року життя, мала нагоду практикувати медичну вмілість на таборах, прогулянках, будучи новацькою сестричкою чи юнацькою виховницею. Цього року

безкоштовно працювала на літній оселі «Веселка», віддаючи своє медичне знання, досвід виховниці та замилювання до праці серед дітвори школярам з рідних шкіл «Просвіти». Христя любить дітвору, тому хоче спеціалізуватися у дитячих хворобах т. зв. «педіатрії».

Крім студій медицини, Христя закінчила успішно українську середню школу та 6-річний інститут англійської мови.

Нам усім радісно вітати подругу Христину з її досягнень. Віримо, що вона буде віддавати не тільки своє знання українській дітворі, але й своє серце, щоб зростала наша дітвора здоровою і міцною духом. Пізнаючи Христю, наша мо-лодь матиме добрий зразок для наслідування.

До нашої Редакції прийшли і завжди ще приходять різні таборові газетки, що їх видано цього року на літніх пластових таборах.

Поки зберемо їх усіх, щоб хоч коротенько їх обговорити на сторінках нашого журналу, переглянення тих, що вже є у нас, насувають нам одну дуже важливу пораду для молодих журналістів.

Ніколи не старайтеся, щоб газетка, яку редагуєте, була якнайбільша об'ємом. Чим ширше ви її заплануєте — тим менше залишається вам часу на провірення змісту та на технічне виконання газетки (переписування, рисунки, друк, збивання).

Останні дні на таборі не призначені на те, щоб ви проводили їх в поспішному та гарячк-овому викінчуванні друку газетки.

В одній з газеток, що вже на нашому редакторському столі, нарахували ми 46 сторінок, а в іншій аж 80! Чи уявляєте, скільки часу зужили їх редактори, щоб вибити 50 чи 160 примірників цих газеток? Спробуйте лише помножити 80 через 160...

Тому гаряче дораджуємо на майбутнє: плянуйте свої газетки таборові чи курінні скромніші об'ємом (10-20 сторінок) зате кращі виконанням. Звертайте більшу увагу на якість статей, споминів чи віршів, на зредагування дописів, на кінцеве справлення мови, а насамперед на технічне виконання друку, що відбувається, звичайно, в досить примітивних умовах.

Немає великого зацікавлення і охоти до читання у тих, що дістають в руки газетку, якої слабка відбитка не дозволяє навіть відшифрувати зовсім поміщені дописи, а сторінки в поспіху їх складання не мають позначення сторінок та ще й до того вряди-годи поскладані «догори ногами».

Ваша редакторка

УСМІХНИСЯ!

РИБАЛКИ

Два друзі сидять з вудками над водою. По довгій мовчанці один витягає з води старий черевик. За якийсь час його друг виловлює на вудці великий будильник. Згодом на поверхні води появляється знищений «пантофель».

У тиші, що звичайно панує серед рибалок, нагло падають слова одного із друзів: «Слухай» — каже він до другого — «може краще ходімо звідси. Виглядає, що там, на низу, хтось мешкає...»

ПОВІДОМЛЕННЯ

В одному із шпиталів читаємо такий напис на стіні (автентичне): «Прохаємо не курити і не кидати ніяких відпадків. Ця постанова має силу від останнього 1-го січня».

ДЕ Є БЕТГОВЕН?

До дверей дзвонить хтось, немов би горіло. У відчинені двері вбігає два поліцаї: «Де є пан Бетговен?» — питають — «із сусіднього мешкання дзвонили на нашу станицю, що хтось тут знущується над Бетговеном».

Вона переїхала лише 18,000,000 миль...

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ МИСТЦТВА

Від Редакції: Цього літа українська студентська молодь Канади zorganizувала своєрідний своєю метою і схемою до ніяких наших імпрез у минулому неподібний, фестиваль українського мистецтва.

Головною метою фестивалю було обмінятися думками та ідеями щодо української культури в колі наших мистців при активній співучасті зацікавленої публіки.

Діячі культури з різних ділянок мистецтва, які прибули численно на цей фестиваль, змогли розглянути сучасний стан нашого мистецтва, найновіші мистецькі течії та культурні процеси, місце українського мистецтва в Канаді та можливості його розвитку. Мистецькі виставки були нагодою для поживлення творчих стимулів молоді.

Базу для дискусії давали семінари з різних ділянок: літератури, музики, драми, модерного і народного балету, кіномистецтва, фотографії, образотворчого мистецтва, скульптури, графіки та кераміки.

Вечорами були розвагові програми для публіки: танкові групи, хори, сольоспіви, співочі ансамблі, фільми, накручені в Україні ("Тіні забутих предків", "Сон", Кам'яний хрест") та в Канаді і США ("Всесвіт" і "Стравінський" молодого кінорежисера Романа Кройтера з Канади), документальний фільм про творчість Якова Гнздовського, Святослава Новицького, — словом фестиваль був нагодою для зустрічі з мистецтвом та його творцями. Ось читайте враження з фестивалю однієї з його учасниць.

**
*

Відзнака Фестивалю Українського Мистецтва в Тандер Бей. Виготовив Юрій Нітефор з Торонта.

«Чудово! Знаменито! Надзвичайно! Цікаво!» — такими словами описували учасники фестивалю українського мистецтва, який відбувся в днях від 30-го серпня до 3-го вересня ц. р. в Лейкгед Університеті у Тандер Бей, Онтаріо, в Канаді.

Цей фестиваль zorganizували українські студенти при фінансовій допомозі канадського федерального і провінційного урядів та приватних підприємств. Організаційний комітет очолювала колишня пластунка Христя Хом'як. Їй допомагали: ст. пл. Зірка Радь, Віра Гамівка, Тарас Юнкевич, Валерій Сибенко, Юрко Нітефор, Володимир Поправа, Марко Слотнюк, Стефа Мигаль.

За поодинокі ділянки відповідали: 1) література — Мотря Торошенко, 2) фільми і фотографія — Руслан Логуш, 3) малярство, скульптура і кераміка — ст. пл. Дарія Малецька, 4) музика — ст. пл. Ірина Кунда, 5) театр і драма — Мотря Торошенко, 6) танець — Аріядна Охримович. мович.

Учасники фестивалю під час одного із семінарів.

Близько триста українських студентів (більшість із Канади) замешкали в університетських приміщеннях разом з приблизно 50-ома мистцями та знавцями українського мистецтва. Ця кількість учасників фестивалю щодня збагачувалася присутністю українського населення з міста Тандер Бей. Між студентами було багато пластунок і пластунів з усіх пл. осередків Канади.

Перед полуднем відбувалися прикличні сесії т. зв. «воркшоп» з різних ділянок мистецтва: танцю, драми, хороспіву, гри фортепіана і скрипки, фільму, кераміки, графіки та літератури. Після обіду можна було слухати доповідей майже з усіх галузей мистецтва. Усі заїняття тривали по дві години, і було досить часу на цікаві дискусії. На жаль, багато заїнять відбувалося в той сам час, і було важко зважитися, куди йти, бо всюди діялися захоплюючі речі.

По вечері, від години 7 до 9, далі були доповіді або панелі, а потім до год. 1-шої рано можна

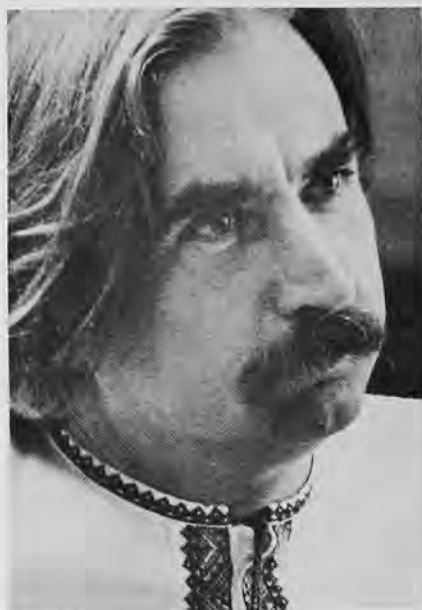
було забавитися в кафеїці «Коноплі», де пригравали дві модерні українські оркестри та приспівували студентки з Монтреалю («Мрії») і з Торонта («Троянди») — співочі гуртки, у яких більшість є пластунками, та ст. пл. Зірка Радь (Торонто) з гітарою.

Наприклад, — у вівторок, 31 серпня, по полудні були ось такі доповіді: «Український фолклор в Канаді» (Р. Б. Климаш), «Українська архітектура в Канаді» (Р. Жук), «Література в перекладі з англійської українською мовою» (Д. Струк), «Балет і стилізація українського танку» (Л. Павличенко), «Розвиток українського фільму» (Л. Бацюк), «Проблеми сучасної українсько-канадської літератури» — панель, «Український вплив на чужих композиторів від Бетговена до Шостаковича» (Д. Глинка). Це все в часі від години 1.30 до 5.30 по пол.

Стоять зліва до права: Славко Новицький (кінорежисер), Яків Гніздовський (маляр), Роман Кройтер (кінорежисер).

Під час фестивалю учасники мали нагоду познайомитися та поговорити з такими нашими визначними мистцями, як Яків Гніздовський, Леонід Молодожанін, Василь Курилик, Адріана Лисак і Теодор Дяків; з архітектором Родославом Жуком; з поетами — Яром Славутичом, Юрієм Тарнавським, Патрицією Киною, Данилом Струком, Олегом Коверком; з піяністом Іринеем Жуком і композитором Зенком Лавришином; із знавцями театрального мистецтва — Валерієм Ревуцьким, Е. Негричем; із славістом Ярославом Розумним та з автором п'єси «Лицар на білому коні» — Богданом Будним. Була нагода попрацювати в ділянці народнього чи модерного танцю: з Люсею і Надею Павличенко або Надею Корпус, із Семеном Джуганом і Ярославом Клунем. Можна було побачити фільми «Тіні забутих предків» та «Олекса Довбуш», як також нові фільми присутніх на фестивалі українських кінорежисерів-продюцентів: Славка Новицького і Романа Кройтера.

Роман Кройтер

Кінорежисер і фільмовий продюцент.

Особливо цікавим був фільм С. Новицького про Я. Гніздовського «Шпін вуд». Висвітлювано фільми про мистця Василя Курилика, прозїрки з України та багато іншого.

Програма була багата, різноманїтна та цікава, і такими ж були присутні мистці та учасники фестивалю. Тут годї всіх і все назвати. А проте, не можна поминути виставки образів, кераміки та скульптури, яку влаштовано в залах головного будинку місцевого університету. Там же відбувалися позапрограмові виступи, як гра на лірі і цимбалах та читання поезій. Усюди відходили дискусії та розмови на мистецькі та українські теми, і можна було відчути велике зацікавлення та вдовolenня присутніх. Студентів і мистців часто можна було побачити у вишиваному одязі.

Фестиваль закінчився схваленням резолюцій та вибором Української Мистецької Ради, що її очолила Христина Хом'як.

Додому ніхто не хотів їхати, всі були захоплені атмосферою творення української культури в Канаді, і загальним було бажання братися з ентузіазмом до праці, а за рік зустрінутися знову.

Пл. сен. Дарія Даревич
Торонто

ВАСИЛЬ СВИСТУН — ЦИМБАЛІСТ

Одним із найпопулярніших adeptів українського народного мистецтва на Українсько-Канадському Фестивалі Мистецтва в Тандер Бей (про що пишемо в окремій статті цього числа) був Василь Свистун — цимбаліст.

Василеві всього 18 років, але він прекрасно і захопливо грає на цим-

балах. Родом він з Манітоби. На цимбалах навчив його грати батько.

Василь грає без нот. Виконує українські народні пісні та танці. Ми були свідками, як мелодії пісень він підхоплював відразу, прислухуючись до співу дівчат, впливаючись своєю грою до їх мелодій.

На запит — чому він так залюбки грає на цьому інструменті — Василь відповів, що хоче

зберегти і продовжувати родинну традицію. На цимбалах грає його батько, грав його дід і прадід. Усі вони грали на тому самому інструменті, що його прадід привіз до Канади ще 1912 року.

Василеві цимбали мають 120 струн та видають чудові звуки. Василь запевняв усіх, що за жадні гроші не продав би їх нікому.

Минулого літа Василь захоплював своєю грою пластунів, які в часі своїх мандрівок по Манітобі (КПЗустріч з нагоди 100-річчя Манітоби) відвідали Овкбурн. Він також уміє грати на лірі та гітарі, але найбільше любить грати на цимбалах.

Амбіцією Василя є удосконалювати свою гру на цимбалах та зберігати цю традицію з роду в рід. Василь уже тепер грає в оркестрі, і його мрією є бути музикантом. Він вірить, що цимбали мають у Канаді майбутнє та що гра на цимбалах не вмере, а стане знову популярною, «відживе як квітка» — твердив з переконанням.

Пл. сен. Дарія Даревич
Торонто

Молоде перо

ОСІНЬ У ЛІСІ

Минуло літо. Осінь, немов прекрасна царівна, приїхала в ліс на блакитній хмарці. Убрана в золотобагряні шати, у короні з листків на голові, ходила вона стежками і галявинами, і щедрою рукою розсипала свої багатства.

Де б вона не пішла — ліс перемінювався в чудову різнобарвну картину. Листя на деревах ставало то золоте, то червонопомаранчеве, то бронзове.

Коли зупинялася на хвилинку, до неї тремтять тулилися останні квітки. Вона ніжно пригортала їхні голівки, і вони заспокоєні засипляли, мріючи про весну. А зайчиком, що обступили її, трясучись від холоду, подарувала нові футерка. Тоді приликала до себе пташок і, прощаючи їх зі сльозами, висилала їх до теплих країн.

Наприкінці втомлена сіла на дубочку відпочивати і махнула голівкою. Вітер заграє тихотихесенько, а потім щораз голосніше. Останнє листя на деревах узялося за руки і вивело прощальний хорівід.

Оглядаючись довкола, її очі заблищали відowellенням. Ліс стояв у недорівняній красі...

Пл. розв. Христина Дармограй
30-ий Курінь УПЮ-ок в Нью-Йорку

(Стаття нагороджена на 4-ому конкурсі Пл. Станиці Нью-Йорк з цього року у групі старшого юнацтва).

Приготовляємо Різдвяний Ярмарок

Про різдвяні ярмарки говоримо багато на сходинах куреня або гуртка, але підготовляємо їх звичайно, як більшість справ у нас, в останній хвилині.

А що було б, якби ми подбали трохи раніше плянувати та пошукати новіших більше оригінальних ідей аніж стандартні закладки до книжок, прикраси на ялинку чи подушечки на голки? А цих ідей так багато у різних чужомовних журналах, аби тільки який розгорнути тепер у передсвятчному часі. Бо не лише Ви, мої подруги, але всі жінки думають про дрібні, але власними руками зроблені подарунки, які завжди приємніші, ніж нашвидку куплені комерційні подарунки.

Ось хочу Вам підшепнути декілька ідей, що попали мені «під руку» — може використаєте?

1) **Цього року, як знаєте, страшенно в моді все, що гачковане.** Груба волічка і відповідний до неї гачок можуть у скорому часі та так принагідно (як наприклад, у часі їзди до школи чи при огляданні телевізійної програми) найпростішою системою раз навиваних стовпчиків зробити цілий ряд різних гарних речей, як напр., паски, шалики, шапки або сітки на волосся, або ж на зіпнятий внизу голови клубочок (т. зв. «бан»).

2) Звичайний простий «срібний» або «золотий» **пасок у формі ланцюга** можна перетягнути за годину вузьким пасом м'якої шкіри чи ірхи (таку продають до в'язання волосся), зав'язати на кінці гудзи — і вже є дуже елегантний пасок.

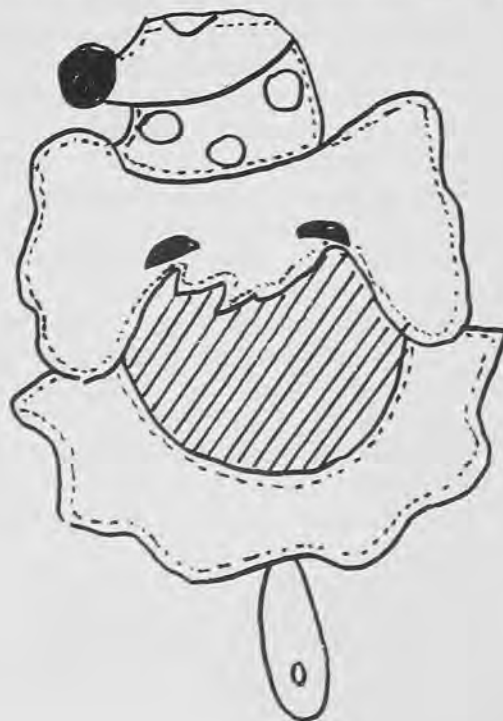
3) **Папір до викладування поличок** (т. зв. «контакт») надається прекрасно до обліплювання дешевих кошиків на сміття, пушок з консерв, що можуть відтак служити на ховання олівців, старих пуделок, які знадобляться на гребінці, шпильки чи інші дрібні речі, чи навіть приборів на бюро. Треба лише вибирати гарний узором папір та обережно ліпити, щоб ніде не морщився.

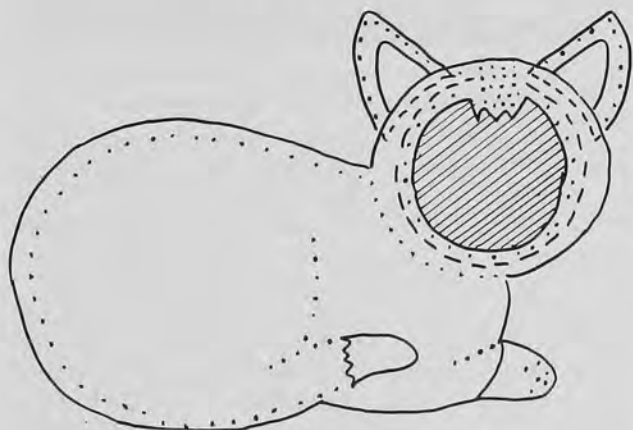
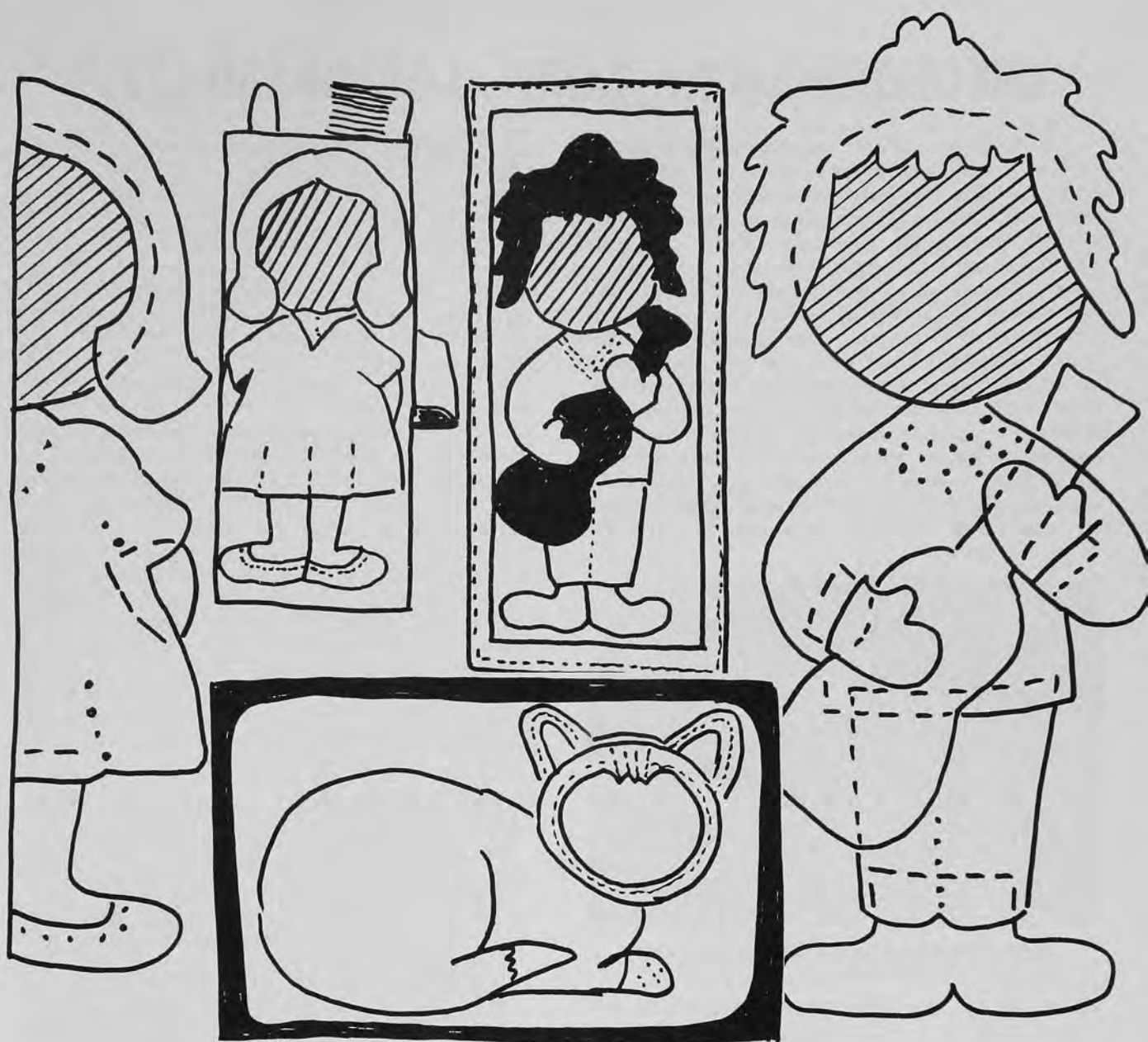
4) **Вишивку вживають тепер до всього.** Але це не мусить бути доконче дрібненька хрестикова та на тонкому полотні. Спробуйте, як гарно виглядає навіть невеликий узір, вишитий во-

лічкою на грубому ворковому матеріалі або на грубій канві. До цього надається найкраще узір «низинкою» або просто лише переплетений через великі дірки матеріалу. Можна так зробити подушку, малі занавіски, скатерть для прибрання стола.

5) Чи пробували Ви вже **нові способи фарбування матеріалів або паперу**, які перед цим складаємо та встромлюємо у мишину лише кінчиками? До цього уживаємо фарб до печива. Після замочення у фарбі та мишинці зі звичайною водою треба папір чи матеріал притиснути поміж двома картонами чи дощочками. Побачите, які гарні вийдуть узорі. Пропоную Вам пробувати це з папером, беручи тонкий т. зв. «японський». Дістанете після вправи прегарні, оригінальні узорі і можете такий папір мати для опакування святкових подарунків.

6) Вкінці хочу Вам піддати думку спробувати зробити **декілька веселих дзеркалец із фігуринками**. До цього треба мати малі округлі дзеркальця, кусники різноколірового фільцу,

нитки та клей. На рисунках бачите дівчину, хлопця з гітарою, кицю та паяца, а скісними лініями зазначені місця, — де має прийти дзеркало. Витинайте кожну частину фільцу подвійно — до середини можна укласти ще грубий картон, щоб краще трималося. Фільц довкола дзеркала обліпити.

Стільки натепер, а в черговому числі по-стараюся дістати точні інформації, як робити різні гарні речі методом «макраме» — це є в'язанням вузлів. При цій праці зможете використовувати своє знання плстових вузлів.

Подруга Оля

ВИСОКОГІРСЬКИЙ ТАБІР „КОЛЬОРАДО 1791”

“Манкбері мун ділайт... манкбері мун ділаааайт” — на повний голос викрикує з тасьми один із “бітлів”, а авто спокійно переносить цю какофонію і мчить по асфальтовій дорозі, що мов якась сталева нитка врізалася в зелені кукурудзяні поля. Айова — кукурудза; Небраска — кукурудза; Кольорадо — підгір'я — а так і гори на обрії мов невиразні зариси хмар. Одноманітність ізди (попереду завжди Славка Датсун із червоною канойкою верхом — та завжди, якось, вона їхала “на бакер”), нічні овертюри цвіркунів, напади кукурудзяної мушні — все залишається коротким сном, коли по боках з'являються раптом гори. Вмовкає крик із тасьми, з цікавістю визирають обличчя із вікон авт, і кожний по своєму, тихо, сприймає ту велич і потужність гір. Не знати, що за думки просувалися в головах — але, мабуть, не одному вперше протиснулася тривожна думка: “Що ж я тут роблю? Я — маю лізти по цих скелях?”

Провідники оглядають пильно терен підходу на вершок “Лонг Пік”.

Зправа: пл. сен. Ігор Король (комендант табору), пл. розв. Андрій Джуль і Данило Струк.

В Рокі Маунтен Державному парку, в Долині Глечера, раптом простерся і завис над деревами величезний парашут. Коло нього мов грибки по дощі (а дійсно при розтаборюванні падав дощ) повискакували різноманітні шатра і навіть два величезні шатрища. Так постав сталий табір пластунів, з якого денно групами вирушали в гори учасники табору. Над табором легенько затріпотів срібний черевик на чорно-синьому тлі. Але, це романтика — а дійсність: п'ята рано, температура 38 ступенів, руханка, миття в льоднистій воді, зимний “тенг”, вівсяні платки без молока і какао. І ще раз думка: “Що я тут роблю?” Відповідь на це питання не приходить швидко, і не для всіх вона однакова. Однак, приходить вона всім, але там, де під руками гостра кам'яна скала, — там, де хвилено шлунок скорчується в малу тверду грудку, а м'язи починають функціонувати як найдосконаліша машина, там де одноінчовий рубець на скелі дає найпевнішу підпору, там, вкінці, де воля мусить побідити тіло, а тіло мусить виграти над природою. А таких моментів було багато.

Двадцятмилева мандрівка хребтами гір: Флеттоп (12,000 стіп), Галет (12,700), Отіс (12,400) а відтак Андрювс Глейшер — глісада, долина Гор, і довгим проваллям назад до табору. На перший день — це було важко. Понад 12,000 стіп починає боліти голова і хочеться “вертати”. Бракує віддиху. На хребті між другим і третім верхом зривається буря: град і зимний дощ. Громи. Сховатися ніде, а треба відкинути льодоруби, щоб не притягнути ними блискавки. Буря моментально вщухає. І знову сонце. Хоч сніг мокрий, “глісад” для кожного — хвилина відпруження, прямо приємно з'їхати собі снігом в середині серпня.

Однак, переживання першого дня бліднуть, коли надходить черговий змаг. “Маленький Матергорн” — тільки 11,700 стіп, але він, мабуть, на віки закарбувався в пам'яті кожного, що пробував на ньому свої сили. Останніх 50 стіп — це дійсна проба волі. Два Юрки з “іст ковсту” — т. зв. “іст ковст крейзіс” — і Петро з Дітройту, і провідник, “Бурлака” Богданило. Лізуть зв'язані шнуром — по одному, поволі крок за кроком. Один одному роблять забезпечення і так долізають до останніх десятих стіп перед керном (стіжком із каміння, що значить — чубок гори). Хребет, на якому вони лізуть, завширшки двох ярдів; по боках пропасть. Раптом — вісімфутівий спад в долині, якого двофутівий камінь, на якого треба стати, бо по боках пропасть.

Провідник Данило Струк із своєю групою на вершку п. н. “Галет” (12,700 стіп).

Щоб пройти цю перешкоду, треба спуститися щілиною між дві плоскі вісімфутіві брилі. Щілина на півтора фута широка. Коли спускатися нею, то не можна зігнути так голови, щоб бачити, куди людина спускається — а треба поцілити на ту маленьку брилку, і якщо схибнути, то більше оперття немає. Шнур заякорений, і паволі спускається провідник. Тіло напхановане — кожний мускул насторожений. Не можна допустити помилки. В горах кожна помилка може бути останньою. Яких три хвилини, що тягнуться мов вічність, і нога доторкається спідного каменя. Далі шнур не пускає. Треба відв'язатися і вже решту йти без охорони шнура. Але вже недалеко. Ще пару кроків і “керн”. Що за почуття. Тіло ціле тремтить від напруги, а в голові пульсує одне і те саме: “Я виліз! — Я побідив!” Немає часу на довгу насолоду.

Вже четверта година, треба злізати, щоб не захопила ніч. І тепер знову напружується кожний м'яз. Знову та щілина. Тепер нею треба дістатися вгору. Вісім стіп. Зависоко, щоб досягнути верх брили рукою. Треба прив'язатися, а тоді пробувати видратися. Брила гладка, немає за що зачепитися. Добрі черевики тут у пригоді. Вони навіть на гладкій брилі вишукують шорсткі місця і впираються. Плечі пруть об протилежний бік щілини, тіло корчиться і випростовується, корчиться і випростовується, і так поволі — за допомогою тертя і цього "хробакування" пальці видратуються на верх брили, і вже є за що триматися. Ще одне зусилля, і знову тіло тремтить не так від втоми як із зворушення, що один змаг закінчився успішно.

Учасники Високогірського табору "Кольорадо 1971 р." відвідують Академію Літунства в Кольорадо Спрінгс.

За "Маленьким Матергорном" ще є гори "Джо Міллс", "Чіфтейн", "Гейбел" і аж тоді гора-велетен "Лонг Пік" (14,255 стіп). Це довга виправа, на яку потрібно цілий день (від 5 рано до 8 увечері). Табір ділиться на дві групи з метою здобути гору з двох боків і стрінутися на верху. Група під проводом Папіра і Богданила йде із східної сторони. Стець, Славко і Цюха із своїми групами підходять із Заходу. Одних підхід коротший, але трудніший, — других легший, але довший. Всі вісімнадцять учасників табору здобувають гору. На горі маячить бурлацьке знамено і лунає славний бурлацький марш. Задоволені, усміхнені лиця. В нікого немає сумнівів щодо питання: "Що я тут роблю?" — кожний знайшов свою відповідь, і вже ні втома, ні страх, ні довга їзда, ні холодний "спем" не грають ролі. Всі зазнали найсолодшу перемогу з усіх: подолання самого себе — це і є суть горолаження.

А тепер пару фактів. Високогірський табір "Кольорадо 1971" відбувся в державному парку "Рокі Маунтен" від 30 липня до 15 серпня ц. р. В ньому взяли участь під проводом п'ятьох членів т. зв. "Ватаги Бурлак" 12 юнаків і 6 ст. пластунів з різних пл. осередків США. Всі відбули табір успішно і здобули сім верхів у пересічній висоті 12,000 стіп і одну гору, високу на 14,255 стіп. Табір організувала "Ватага Бурлак" під проводом пл. сен. Ігоря Короля з Дітройту. Бунчужним табору був ст. пл. Орест Стецяк із Клівленду, писарем — Данило Струк з Торонта, інтендантом — пл. сен. "Цюха" Ференцевич із Джерсі

Сіті, господарем гірського виряду — ст. пл. Славко Микитчук із Торонта.

Табір відкрито і закрито у пластовій домівці в Дітройті. Доїзд на місце табору і назад відбувся при допомозі п'ятьох авт (два авта дали батьки таборовиків, п. Джуль і п. Прибула, за що їм ще раз належить подяка). Хоч небезпека в горах велика, і на кожному кроці чигає нещастя, табір відбувся без будь-яких поважних випадків.

Мандруй! — В дорогу!

Д. Струк
таборовий писар

УКРАЇНА ВІЛЬНА!

*Як сховалось сонце
за гори Карпати,
всі степи блиснули
як блискавка також.*

*Степи вкриті тирсою,
Чорне Море, Дніпро,
Дунай, Вуг і Бог —
ті ріки такі важливі
для України.*

*Та блискавка не була
собі така звизайна.
Ні, — вона щось хотіла сказати...
Те щось, що я не могла відгадати.
То було: Україна вільна!*

Пл. уг. Марта Собенко
Гурток «Соняшники»
Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки
Буенос Айрес, Аргентина

Роман Бабовал

*Для тебе
Я куплю окрасць неба, порожнього як бубон,
На березі віку.*

*І запережуватиму тління споминів,
Щоб повірити в слова,
Що сонцю віддають відповідний
Запах.*

*І хати,
Що засипали наші сні,
Матимуть
Тисягі вікон.*

Лювен, 1970 р.

КОЛЬОРАДО 1971

Світлини на стор. 16 і 17 виконали
учасники високогірського табору
"Кольорадо 1971" — пл. сен. Юрій
Ференцевич і пл. скоб Юрій
Кузьмович.

ПІЗНАЙМО ЗАКАРПАТТЯ!

Чи чули ви колись про Марійку Підгірянку? Це була українська учителька, що жила на Карпатській Україні, в селі Порошково, а правдиве її прізвище було Марія Домбровська. Під псевдонімом «Підгірянка» писала багато віршів, що друкувалися в українській пресі перед 2-гою світовою війною, як також слова до численних пісень. На прохання пл. сен. Леоніда Бачинського писала багато для Українського Пласту так віршів, як і слів до пластових пісень. Саме від пл. сен. Л. Бачинського одержали ми вірш Марійки Підгірянки, що не був ще ніде друкований. Ми радіємо, що вперше буде він відомий із сторінок нашого журналу.

Ілюстрація кольорової листівки, виданої з нагоди Джемборі в Геделе, на якій представлена брама до табору наших українських пластунів. Листівка видана в Ужгороді 1933 р. Проктував М. Григорій.

Цей вірш п. н. «Присяга» особливо надається на місяць листопад, коли в усіх пластових станицях і групах відбуваються відзначування 1-го листопада та, звичайно, при цій нагоді пластові ватри, змаги та іменування і складання пластових проб.

Марійка Підгірянка

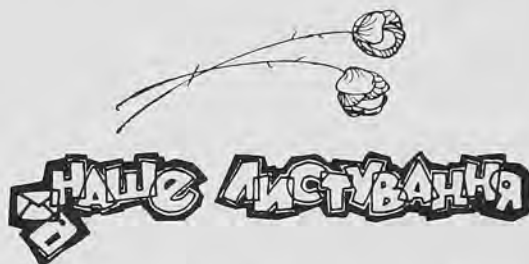
ПРИСЯГА

*Присягаю на стяг пластовий
У пориві святого гуття,
Що народові дам кожний день трудовий
У вірній службі до скону життя.*

*Присягаю на совість і гезть
Послух Пласту законам на все —
Бо закон пластовий запорукою є,
Що народ волі стяг піднесе.*

*Присягаю на дружню любов —
З другом в долі й недолі їти.
По жертвою і сили, і труди, і кров,
Як на поміг покликнуть брати.*

Ужгород 1928 р.

● 4-ого вересня ц. р., у залі церкви Успення Матері Божої в Монреалі, — діти, куми та приятелі п-ва Павлини і Михайла Шуневичів влаштували їм несподіванку з нагоди їхнього срібного ювілею подружнього життя. Під час цього гарного родинного свята п. С. Склярчук просив присутніх скласти датки на нашу пресу. Цю збірку започаткували самі п-во П. і М. Шуневичі датком \$20.00. Із зібраних грошей пересилаємо на пресфонд «Юнака» \$13.00. Щира подяка жертводавцям, а Вп. Ювілятам бажаємо многих та щасливих літ! — В. Березовський, Монреаль, Канада.

● Пересилаємо Вам привіт із Вінніпегу. Одночасно пересилаємо Вам \$6.00 на дарункову передплату «Юнака» для пл. сен. д-ра Олега Мариняка, колишнього пластуна з Монреалю, що тепер мешкає в містечку Ту Гиллс в Алберті, недалеко Едмонтону. Якщо друг Мариняк сам передплачує «Юнака», то зарахуйте йому цих \$6.00 на його передплату на 1972 рік.

Цією дарунковою передплатою ми хотіли б виявити нашу щиру і глибоку подяку другові Олегові Маринякові за його гостинність і поміч для нас у нашій громадській праці під час цього літа в Ту Гиллс. Кажуть, що правдивий пластуна ніколи не тратить своїх пластових прикмет, навіть коли знаходиться далеко від пластового осередку. Таким правдивим пластуном-другом виявився пл. сен. Олег Мариняк. — Скоб! Ст. пл. Наталка Мигаль з Оттави і ст. пл. Олесь Сливинський з Вінніпегу.

ТІ, ЩО ПРОКЛАЛИ ЛЮДСТВУ ШЛЯХ У КОСМОС

Із десяти людей, які найбільше спричинились до того, що сьогодні навколо землі кружляють штучні сателіти, три були чисто української крові, а один — українського походження. Крім того є ще багато менших науковців та інженерів у тій галузі — українців. Є теж дуже важливі наші вчені, яких советський режим тримає в таємниці, як наприклад, теперішній голова советської космонавтики, Михайло Янгель. Не всі ці науковці знайшли свій відгук у світі філателії, але все таки є дуже багато цікавого в тій ділянці для українського колекціонера.

Почнімо від славного революціонера, нащадка брата гетьмана Розумовського, Миколи Івановича Кибальчича (1853-1881). Молодий, запальний революціонер у 1881-ому році зробив чотири бомби, які були вжиті в атентаті на царя Александра II-го. Його зловили, засудили на смерть. І ось у Петропавлівській тюрмі, чекаючи на смерть, Кибальчич написав свою знамениту працю: «Проект воздухоплавательного прибора». У цій праці Кибальчич уперше в історії світу пропонує вживання ракети для полетів у космічні простори, розвиває теорію цих полетів, розробляє деталі.

Перша філателістична згадка про Кибальчича була в 80-ту річницю його ув'язнення в Ленінграді, де він сидів у тюрмі і загинув. Там в 1961 р. випущено коверти із портретом ученого, 31 жовтня у 1963-ому році (110 річниця від дня народження) у Москві вживались спецштемплі із ракетою на двох поштових урядах: головному та інтернаціональному. Марок із портретом Кибальчича ще не було, тож льокальний філателістичний клуб виготовив ювілейну надпечатку на повністі із космічним сюжетом.

Це дві досить рідкісні речі, зокрема ленінградський коверт, який припечатували окремим спецштемплем, на якому силуетка Петропавлівської фортеці (де було ув'язнено Кибальчича), а над фортецею — ракета.

Окремої марки дочекався Кибальчич у 1964-ому році, коли в СРСР випущено марку з його портретом у серії «Основоположники ракетної теорії і техніки» (12. IV. 1964), число Скота — 2887, за 10 копійок. Марки вийшли зубковаті і незубковаті, проекту мистця П. Бенделя. На марці, крім портрета, є теж копія рисунку руки Кибальчича.

Такий саме малюнок знаходимо теж на одній марці із серії про астронавтику респуб-

ліки Малі в Африці (1 ж. IV. 1967), число Скота — С42-С44. Тема серії: сучасні ракети на фоні історії. Отож — на марці ракета, на тлі... рисунок пера Кибальчича. Хоч його не згадано поіменно, а проте, цей рисунок такий унікальний, що не може бути нікого іншого.

У цій самій серії, що і Кибальчич (з 1964 р.) є теж портрет Константина Едвардовича Цюлковського (1857-1935). Цей «батько ракетної науки», хоч росіянин, походить від виходців з України, які поселились у далекій Калужі. Тому дехто зачисляє його до українських учених. Однак, він уважав себе за росіянина, тому я не буду тут довше зупинятись на філателістичних пам'ятках про нього, які вчисляють дві советські марки, польську марку з його формулою, різні коверти і спецштемплі та інші речі.

Зате варто зупинитись на іншому українському вченому — Юрію Васильовичу Кондратюкові (1897-1942). Це самоук, інженер із Сибіру, що у своїх працях запропонував засадничі схеми, які були вжиті Америкою при полеті ракет «Аполло» на Місяць, — наприклад, система багатоступневих ракет і т. д. Кондратюк загинув у 1942 р. в невідомих обставинах, правдоподібно зліквідований комуністами. Тому його ідеї не були поширені в СРСР, а зате були прийняті американськими інженерами, що, може, й спричинилось до того, що Америка, а не СРСР були перші на Місяці.

У СРСР появився коверт із портретом Кондратюка на тлі ракети (вересень 1964 р.). Це досить рідкісний коверт. Інших філателістичних речей про Кондратюка не видано, але його ідеї — як наприклад, багатоступнева ракета — можна знайти на безлічі марок різних країн.

Але може найконкретніше спричинився для справи космічних полетів ще один українець — Сергій Павлович Корольов (1906-1966). Він то був конструктором першого штучного сателіта землі («спутнік І») і безлічі інших сателітів. Він організував і очолював советську астронавтичну організацію — від початку, до своєї смерті в 1966-ому році, коли то на його місце прийшов інший українець — Михайло Янгель. Корольов вислав першого астронавта в космічні простори і став «батьком» людини над космічними загадками.

Корольов народився 30 грудня 1906 р. в Житомирі. Сьогодні там уряджено будинок-музей Корольова, але за життя його тримала со-

УКРАЇНСЬКА КОСМОФІЛАТЕЛІЯ

ТІ, ЩО ПРОКЛАЛИ ЛЮДСТВУ ШЛЯХ
У КОСМОС

Микола Кибальчич і його
ракета на марці Малі

Сергій Корольов і деякі його твори
«Рання птаха»,
сателіт фірми КОМСАТ
під дирекцією
інж. Харика

Константин Цюлковський
і його формула.

Юрій Кондратюк і копія
повністки з його
портретом

ветська влада в таємниці, невідомо для світу. Щойно по смерті поховано його «з помпою» в мурах Кремля і взагалі почато відповідну пропаганду. До речі, сьогодні так само невідомий є Янгель, наступник Корольова. (Знаємо лише, що він народжений на Сибіру і є членом Академії Наук УРСР. Але у двотомовій праці «Історії Академії Наук УРСР», де є про кожного академіка довга стаття із світлиною, про Янгеля є лише параграф і без світлини).

Варто згадати теж, що музей Цюлковського в Калузі стоїть при вулиці Корольова...

Корольов є на марці СРСР з 28. IV. 1969 р., яка є частиною серії про советські досягнення в космосі, усі конструкції, чи під наглядом Корольова (число Скота — 3578-80 і бльочок ч. 3581). Це гарна серія великих марок, мистецьке виконання нагадує вітражі. На 10-копійковій марці є портрет Корольова, на тлі першого «спутника» і ракети — його творів. Були відповідні першоднівки і спецштемплі в день появи цієї марки.

Про Янгеля, очевидно, марки ще не було.

Не було теж про Олександра Дмитровича Засядька (1779-1837), який уперше вжив ракети в Європі у війні (при облозі Варни). Нема теж нічого про творців славної «Катюші» — ракетомета з II-ої Світової війни: Івана Гвая і А. Павленка та Григорія Кравченка, який випробовував цю зброю. І. Гвай і Г. Кравченко — обидва з Дніпропетровської області. Усі три українці (здається сама «Катюша» була на марках).

Є ще багато інших українських учених, яких колись історія згадає на марках. Наприклад, у США варто згадати д-ра Йосипа Харика, який був першим президентом КОМСАТ (Комюнікейшин Сетелайт) Корпорації. Самого Харика на марках нема ще, але його випуски в космос є. Наприклад, сателіт «Рання Птаха» (Ерлі Бирд) є на марках Румунії та інших країн.

Пл. сен. Любомир Онишкевич
Трентон, США

(Передрук у скороченні за дозволом автора із журналу Куренів УСП і УПС «Сіроманці» п. н. «Там, там» з 1971 р.).

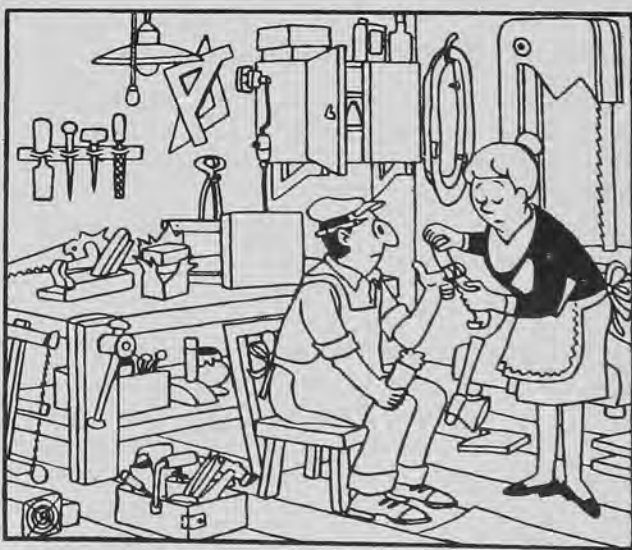

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

Віднайдіть різниці між одним і другим образком!

Друзі і Подруги! Придивіться добре цим двом образкам і знайдіть на них 20 різниць! Шукайте терпеливо, поки їх не знайдете! Бажаємо успіху!

Розгадка цієї цікавої рисункової загадки під назвою «Чи ви спостережливі?» надрукована в цьому числі на сторінці 29-ій.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

— Якось мало ще серед наших читачів є охочих писати до нас. Чи бояться вони, що я їх укушу? Як думаєш мушко?

— Ні, але я знаю добре, що юнацтво не завжди швидко до писання, а також не дуже любить, як говорити голосно про їх проблеми, а ще менше — як це слухають чи читають старші.

— Але, Ти знаєш, мушко, таки не всі такі «курочки». Я знайшов на бюрку Редакції «Юнака» матеріали із Другої Пластової Орлікіади в Австралії. Перед цією Орлікіадою була ще зустріч провідників юнацьких з'єднань, на якій ці провідні юначки та юнаки мали короткі гутірки на різні теми, що непокоять теперішнє юнацтво, а після них була широка дискусія.

Шкода, що ми не могли туди полетіти через мою недугу й послухати, що говорилося, але, на щастя, деякі із думок цих молодих провідників я знайшов записані, і їх КПСтаршина в Австралії переслала до Редакції «Юнака». Ось послухай, що говорив пл. розв. Андрій Глуханіч з 3-го Кур. УПЮ-ів ім. Івана Богуна в Мельборні, Австралія.

ЩОСЬ У НАС НЕ ВЕЗЕТЬСЯ...

При різних нагодах (сходинах, конференціях) згадується, що в Австралії є помітне менше зацікавлення працею у «Пласті» серед юнацтва.

Мої особисті спостереження і зауваги до того є ось-такі:

1. ПЛАСТОВІ ПРОБИ

Матеріали до всіх юнацьких проб є занадто теоретичні, що взагалі не заохочує юнацтва здавати проби. Чому б не звертати увагу при юнацьких пробах на практичну сторінку пластування; а менше — на теорію? На мою думку, підготовка до проб повинна викликати в юнака визов («челлендж»), виклик до змагу.

2. ПЛАСТОВІ СХОДИНИ

Кожний з нас зауважує малу угасть на сходинах юнаків і слабе зацікавлення сходи-

нами. Сходини нецікаві («борінг»). На мою думку, у програмі сходин юнаків не повинна мати місце точка «упоряд», бо цього ми мали навчитися вже в новацтві.

Із матеріалів 7-го Семінару Пластового Конгресу Другого (ПКД) виходить, що нема такого, як «ідеальна програма сходин». Я згідний із тим, але чому тоді залишати у програмі впоряд?

Мені здається, що найкращий вихід, найкращий підхід до привернення більшого зацікавлення сходинами, — це вставляти до програми сходин справи виконання вмілостей. А це тому, що в них є дуже мало теорії, а більше практичного зайняття.

Упорядник повинен знати зацікавлення кожного члена гуртка зокрема і шукати способу, *чим і як* найкраще зміцнити гурток.

3. ІСПИТИ ВМІЛОСТЕЙ

Обговорюючи пластові проби, я *пропонував потребу практичного пластування*. На ПКД Другому було згадано, що підвищилися здобуття вмілостей, але здобуття проб не збільшилось. Це підтверджувало б мою думку, що краще пов'язати здобуття вмілостей із пробами. Тоді не буде так, що лише дуже маленька частина юнацтва, переходячи до старшого пластування, має за собою третю пластову пробу. А це є причина неактивності старшого пластування і, можливо, почуття його менш-вартості.

4. ПЛАСТОВІ ВІДЗНАЧЕННЯ

Юнаки не дуже усвідомлюють собі престиж і вагу одержання пластових відзначень. Я цілком погоджуюся із системою відзначень, за винятком одного: Мені здається, що надавання четвертого відзначення юнакові лише за те, що він виконує свої обов'язки пластуна, є хибне. Я згідний, однак, з надаванням 3-го, 2-го і 1-го відзначення.

5. ТАБОРИ

На мою думку, юнаків перестає цікавити таборування на оселі «Сокіл» тому, що воно є *залегке*. Із мого власного прикладу бачу, що це правда. У 1970 - 71 роках я був учасником «табору практичного пластування». Там ми проводили в життя те, чого вчилися раніше. Таборування було тяжке, вимагаюче зусиль, але якраз тому і цікаве, і гарне. Таке таборування повинно б бути обов'язком для кожного 15 до 17-літнього юнака.

Присмню завважити, що навіть в часі праць ПКД Другого прийшли до висновку, що *при таборуванні треба звертати більшу увагу на спорт і практичне пластування*. Я погоджую-

ся теж з тим, що після важкого і цікавого дня зайнять, день повинен закінчуватися співом, музикою, жартами при ватрі тощо.

Пл. розв. Андрій Глуханий

— Цікаво, яка була дискусія серед юнацтва щодо поглядів Андрія.

— А я хотів би знати, що думає юнацтво інших країн на ці теми? Чи погоджуються з Андрієм? Може хтось нам таки напише?

**Дуже просять
Муха і... комар**

Роман Бабовал

*Так стіни позичнули сито:
вже й земля взялася домагатися
темніших барв.
А, зараз, ми
тривожимося, бо забули,
куди
закинули луску сумління
і в котрій
годині дозріває
камінь.*

Лювен, 1970 р.

ІЗ ЮНАЦЬКИХ ЗАЙНЯТЬ

ЛИСТОПАДОВА ГРА

У всіх пластових з'єднаннях відзначаємо день 1-го листопада 1918 р. — як одну із наших національних річниць. Давнішими роками належали до традиції «листопадові марші» чи теренові ігри, і їх проводили в багатьох наших пластових станицях. Але з року на рік ця традиція завмирає. Тут причиною є не лише байдужість юнацтва, але й те, що марш чи гру треба провести поза містом, і це вимагає плянування, зусилля і часу. Але ж і те, «поза містом», не легке до проведення, бо підміські парки, у яких колись ми проводили наші ігри та марші, стають щораз небезпечними, навіть у ясний день. Далеко їхати також не завжди можливо, і тому часто наші листопадові святкування обмежуються до збірки та апелю пл. станиці.

А проте, треба доконче і на сходинах гуртка чи юнацького куреня у пластовий спосіб, а не лише деклямацією чи рефератом цю річницю відзначити. Пропонуємо, отже, коли не є вам можливе вирушити в терен, провести на сходинах свого роду «листопадову гру», в якій можна б

проверити своє знання історії української визвольної боротьби.

Ось як можна цю гру провести. На карточках, що їх одержують учасники гри, виписати завчасу уривки із стрілецьких пісень, але подаючи слова всуміш.

У другому відступі виписати прізвища декількох найвідоміших провідників нашої визвольної боротьби у Першій світовій війні, зокрема учасників боїв за Львів та його здобуття.

Роздати всім присутнім по одній карточці, призначити на відповіді 15 хвилин, і кожний учасник має написати: 1) правильні слова пісні та її заголовок, 2) коротко пояснити, хто був кожний із поданих прізвищ.

Розуміється, той, що підготовляє гру, мусить знати правильні відповіді і опісля подати їх до загального відома.

У цей спосіб можемо перевірити трохи наше знання історії визвольної боротьби, яке не для всіх наших юнаків і юначок добре відоме.

ЩО НОВОГО В ПЛАСТІ

● Головна Пластова Булава (ГПБ) проголосила на час відзначування 60-річчя Українського Пласту загальне гасло, під яким мають проходити ювілейні святкування юнацтва і старшого пластуництва. Це гасло таке: «НЕ ПІДРОБЛЯЙМОСЯ ПІД ЧАС, А ВИЗНАЧАЙМО ЧАС СОБОЮ». Близькі інформації про проведення гасла в життя і його розуміння будуть подані у грудневому числі «Юнака».

● Письмове голосування на Начального Пластуна всіх управнених членів УСП і УПС відбувається упродовж жовтня, листопада і грудня цього року. 31 грудня 1971 р. голосування закінчується.

● 9, 10 і 11 жовтня ц. р. відбулася в Боффало, США, 7-ма Велика Рада УПС — це значить Рада всіх пластунів сеньйорів у світі. Останній такий з'їзд був також у Боффало у 1962 році.

● 27 і 28 листопада ц. р. відбудеться 9-ий Крайовий Пластовий З'їзд в Канаді, а черговий Крайовий Пластовий З'їзд в Австралії відбудеться на переломі 1971/72 року в часі Ювілейної Пластової Зустрічі, яка запланована від 24 грудня ц. р. до 3-го січня 1972 р. і яка започатковує загальні святкування 60-річчя Українського Пласту.

● Чергова «Орликіяда» пластового юнацтва у США відбудеться у другу неділю листопада ц. р. на східному побережжі США. Її, як щороку, підготовляє та проводить 8-ий Курінь УПС ім. Григора Орлика, який у вересні ц. р. святкував 25-річчя від дня свого заснування.

ЯК ПРАЦЮЮТЬ НАШІ ЮНАЧКИ?

ІСТОРІЯ ГУРТКА „ЄВШАН-ЗІЛЛЯ“

Часто можна почути думку, що старше юнацтво не зацікавлене працею у Пласті, що пластові методи виховання їм уже не підходять і тим подібне.

Ця думка не є завжди правильна, доказом чого є наш гурток «Євшан-Зілля», при 34 Курені УПЮ-ок ім. 500 Героїнь із Кінгіру в Сиракюзах, США, який проіснував повних 7 років та до останніх днів закінчення середньої української і американської школи провадив свою гурткову працю систематично і пляново, під проводом своєї упорядниці, пл. сен. Марії Логази.

Коротка історія нашого гуртка така. У жовтні 1964 р. на святкових сходах цілий рій новачок «Білі Ромени» перейшов з УПН до УПЮ. Це були: Маруся Александрович, Стефа Болозовська, Марта Грипа, Катруся Євчук, Рома Зачкевич, Ганя Мазурик, Оксана Машталір, Ірка Миколаєвич, Оля Опар, Маргарета Романик і Мира Рубич. Хутко долучилася до нас Катруся Грушецька, а в 1967 році перейшла з іншого гуртка Роксоляна Тим'як.

Головна наша праця проходила на щотижневих гурткових сходах, яких було впродовж 7 років 194. Крім того ми брали участь у праці цього нашого куреня, а також у всіх пластових і громадських імпрезах.

Ще із першого року існування нашого гуртка ми, під проводом нашої упорядниці, підготували зовсім самостійно виставу «У чужому пір'ї й успішно відіграли її три рази, а чистий дохід із тих вистав призначили на різні добродійні цілі. Брами ми теж участь у міжгуртковому крайовому змагу, що був проголошений на 1965 рік, і здобули в молодшій групі перше місце.

За час нашого 7-літнього юнацького пластування склали ми 3 юнацькі проби. Кожного літа їздили ми на літні табори на «Вовчий Тропі» в Іст Четгем або на «Новому Соколі» біля Боффало, а в останніх роках більшість з нас відбула новацьку і юнацьку виховні кадри.

На третьому році нашого юнацького пластування перебрали ми вже провід у нашому ку-

рені і провадили куренем аж до кінця січня ц. р. У тому часі влаштували ми два курінні табори — «Хвилі Прута» та «Пісня України», влаштували «Гуцульський Вечір», сполучений з виставкою гуцульського мистецтва, вишили собі всі гуцульські одяги, вишили гуцульські кіптарі, а теж вишили гуцульські одяги для трьох ляльок, найбільшу з яких, «Ксеню», подарували Пластовому Музеєві у Клівленді, а дві другі розіграли на двох льотеріях, і здобуті із цього гроші по 100 дол. переслали до Об'єднання Працівників Дитячої Літератури (ОПДЛ) на їхні видавничі потреби.

Святкове закінчення членок гуртка «Євшан-Зілля» Школи Українознавства з 15 травня ц. р. Від ліва: Маруся Александрович, Ірина Миколаєвич, Рома Зачкевич, Ганя Мазурик, Оля Опар і Мира Рубич.

Брали ми в тому часі участь у всіх крайових міжкурінних змагах, і в останньому змагу в 1970 р., що проходив під гаслом «Пласт — наша гордість і мрія», ми здобули перше місце. Багато часу присвятили ми тоді виготовленню історії нашого Куреня, робленню «добрих діл», а теж нав'язали листування з юначками в інших країнах нашого поселення. Проводили ми кожного року збірки на Пластові табори в Німеччині та на акцію «Діти-дітям», співали в курінному хорі «Золотий Гомін», а в останніх двох роках деякі з нас були вже новацькими або юнацькими виховницями.

Велику допомогу в нашому юнацькому вихованні дала нам наша Школа Українознавства, до якої ми всі ходили повних 12 років та яку ми закінчили в цьому році іспитом зрілості. Читали ми теж багато українських книжок та докладали всіх зусиль, щоб українська мова була нашою щоденною звичкою.

За час нашого 7-літнього юнацького пластування відійшло з нашого гуртка 4 членки. Вони перестали ходити до української школи і навчатись українознавства, і тому не могли залишитись у нашому гуртку. Одна наша членка, а са-

ме Роксоляна Тим'як, закінчила середню школу один рік раніше від нас і ще минулого року перейшла до УСП-ок. Залишається ще один рік у юнацтві Стефа Болозовська, бо вона одним роком молодша за нас і закінчить обидві школи щойно на другий рік.

На станичному «святі весни», що відбулося у нас 12 і 13 червня ц. р., ми дістали звільнення з УПЮ-ок і перейшли до УСП-ок, виповнивши всі передумови. Остаточо розв'язали ми наш гурток на останній збірці, що відбулася в домі нашої впорядниці 28 червня ц. р., і тоді вирішили всі наші гурткові книги разом з історією Гуртка «Євшан-зілля» переслати до Пластового Музею в Клівленді. Тоді теж вирішили ми написати про наш гурток до «Юнака».

Хоч поверх 4 роки проводили ми працюю цього куреня, ми ніколи не занедбували праці в гуртку. На гурткових сходах приготувались ми до всіх проб, на тих сходах учились ми розуміти три Головні Обов'язки Пластуна та за-своювали собі всі точки Пластового Закону, на гурткових сходах проводили гутірки, які по-

Остання світлина гуртка «Євшан-Зілля» з травня ц. р. Від ліва: пл. сен. М. Логаза (впорядниці), Рома Зачкевич, Стефа Болозовська, Мира Рубич, Оля Опар, Маруся Александрович (остання гурткова) і Ганя Мазурик, усі пластунки вірлиці. Бракус на світлині пл. вірл. Ірки Миколаєвич.

ширювали наш світогляд та в'язали нас тісно з українським народом як із тим, що на еміграції, так із тим, що на Рідних Землях.

Тому я вважаю, що праця в юнацькому гуртку є дуже важлива. Треба лише, щоб у гуртку панувала дружба між його членами, щоб програми сходин були добре заплановані і цікаві та щоб усі членки навчались українознавства в українській школі.

Пл. вірл. Мира Рубич
Сиракузи, США

ЯК МИ ТАБОРУВАЛИ У КАЛІФОРНІЇ?

Наш цьогорічний пластовий табір у Каліфорнії був трохи інший як досі. Перш усього він відбувся у продовженні "свята весни", а по-друге ми мали на цьому таборі коменданта, що приїхав до нас аж з далекого Чікага (2100 миль віддалі!).

Дні "свята весни" були присвячені двом особливим у нашій Пластовій Станиці в Лос Анджелес подіям: відзначенню 5-річчя нашої Пластової Станиці ч. 29 і посвяченню прапора куреня УПЮ-ок ім. Марії Заньковецької.

Але після цих двох святкових днів, суботи та неділі, розпочалося шість повних зайнять та програми днів таборування. Це вже не був "пікнік" як ці святкування, як це казав наш комендант, ст. пл. Юрій Кавка, а треба було зранку зставати, відбувати руханку, брати участь у гутірках, учитися підставового піонерства, як уживати компас та орієнтуватися в лісі, співати нові пісні, грати спортивні ігри. Дівчата ще вишивали, хлопці приготівляли паливо, а всі підготівляли програму ватер і старалися цілий час здобувати якнайбільше точок. Їх можна було досягнути головню за чистоту української мови, за пластову поставу, практичне пластування і осяги у спорті.

У середині тижня ми вибралися на восьмимильову прогулянку стрімкими та крутими стежками, із прірвою по одному боці і високими скалами по другому. Нарешті видряпалися на шпиль, хоча наплечники робилися з кожним кроком важчі.

США. Перший зправа: станичний в Лос Анджелес, пл. сен. Є. Людкевич. Учасники й учасниці пластового табору "Хвилі Черемоша" в Каліфорнії.

Там пообідали, хоча не дуже вдало, бо їжа була добре загірита пекучим сонцем, і ми свої ковбаски вирішили дати песикові, що прилучився на мандрівці до нас. Без уваги на втому — вдолину мандрувалося веселіше, і ми швидко побачили здалека наш табір та його купальний басейн. Думали, покупаємося, але вже прийшли запізно, і треба було вдоволитися тільки теплими душами. Ще цього самого вечора ми відзначили в таборі традиційне "свято Купала", скакали всі через вогонь, дівчата кидали вінки у потічок і ходили з горючими свічками.

Чергового дня ми мали теренову гру з великою програмою, в якій доводилося нам запалювати вогнище одним сірником, розв'язувати завдання з першої допомоги, іти за азимутом, перевести гру Кіма та вкінці записати і самостійно проспівати три пісні. В останніх днях ми здобували відзнаку фізичної вправності та здавали іспити вмілостей. Таборову відзначку треба було також самому робити, але це було дуже приємно. Отож, наш комендант добре нам обіцяв, що табір — це не буде "пікнік".

Останнього вечора нашого таборування відбулася велика і найкраща ватра з численними піснями і скетчами, а навіть з "фаєрверками", що їх хтось поклав до вогнища.

Тієї ж ночі після півночі нас збудив алярмовий свисток, і ми мусіли якнайшвидше стати в повному однострої та з наплечниками у лаву.

У суботу ми склали шатра, завели порядок і чистоту на місці нашого таборування та виїхали додому.

Пл. уч. Олеся Корінь
Гурток УПЮ-ок "Синиці",
Лос Анджелес, США

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

✦ пластові однострої ✦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ✦ пластову літературу ✦ альбоми, різьби, вишивки, кераміку, філателію ✦ українські національні прапори, книжки, шкільне приладдя і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

КАРАВАНА КВЕБЕК

Останнього літа відбувся в Канаді мандрівний табір розвідувачів під назвою "Каравана Квебек", участь у якому брали юнаки й юначки із цілої Канади. Табір відбувся у провінції Квебек і мав за мету підготувати учасників до третьої пластової проби, як також понайти їх із "другою" культурою (франкомовного населення) Канади.

Відзначка табору
"Каравана Квебек"

Табір вирушив з Торонта 14-го липня по полудні. Увечері ми дійшли до Монреалю, а відтак уночі відбули ми дальшу дорогу. Ранок зустрів нас у місті Рімускі, де ми станули на сніданок і попрощалися із цивілізацією. Ага друже, а тут в ресторанах можна порозумітися тільки по-французькому! Треба було вживати наш "гайскул френч". Якось ми скомунікувалися з "лей Кейбеква" — і далі в дорогу. По полудні ми заїхали до парку "Гаспейзі", у якому юначки і юнаки мали відбутися тижневу окрему мандрівку. Коли ми вїздили до парку, привітав нас його адміністратор і бажав щастя, тільки дивно йому було, що ми маємо такий гарний автобус, а хочемо йти пішки.

Мапка провінції Квебек

Траса хлопців була визначена на шістдесят миль довжини і включала здобуття п'ятиох шпилів гір. Першого дня, після довгого і важкого маршу, ми розставляли шатра на нічліг близько 11-ої год. ночі. Чомусь, кілки не заходили добре в землю, але ми всі були такі втомлені, що розклали їх якнебудь і шойно вранці переконалися (і відчули), що спали на "шутрі".

У часі прогулянки ми часто мусіли ставати і чекати, поки туман піднесеться вгору, бо справді не було видно, як то кажуть, кінця власного носа.

Дівчата йшли окремою трасою, яка була запланована на 40 миль, але вона чимало здовжилася через непередбачені перешкоди. Усіх нас зустрічали чудові красиви і свіже гірське повітря.

Учасники табору "Каравана Квебек"

Після тижня ми повернулися стомлені, але щасливі та цікаві, що чекає нас на дальшій, уже автобусовій турі. Ми знову оглядали прекрасні красиви, але при цьому тепер наші ноги відпочивали. Ми бачили багато рибальських сіл, що розташувалися над річкою "Сейнт-Лоренс", перепливали річку поромом та поїхали попри річку "Сагеней", де оглядали модерні порти, електричні станції та фабрики. Ми відвідували місцеві уряди, церкви, оглядали цікаву архітектуру, стару й нову, а в часі дозвілля робили "інспекцію комерційної частини міст". Ми дійшли аж до "Сен-Фелісієн", а звідти завернули на південь до міста Квебек. Там ми затрималися аж півтора дня, бо було багато що бачити і навчитися із французької культури. Вузькі вулиці Квебеку були привітні для пластунів як і для населення, яке зацікавлене тим, що приїхали українські пластуни, а не англійські, і було воно до нас дуже ввічливе.

Саме недалеко міста Квебек ми закрили вранці наш табір та сіли в автобус у довгу поворотну дорогу до Торонта. Усі згадували цікаві моменти саме пережитого, і в автобусі був безперестанний "балак" і спів аж до Кінгстона (місто 200 миль на схід від Торонта), де ми мусіли затриматися для направи автобусу. Направа, однак, не вдалася, і ми по довгому примусовому відпочинку мусіли пересісти на інший автобус. Було пізно — і ми, дуже втомлені, спали вже всі аж до Торонта.

Здається, що це майже традиційне у Пласті, що автобуси, які везуть таборників додому, звичайно спізняються на кілька годин. Але цим разом це не був поворот із звичайного табору, для нас він був дуже спеціальний, а найкращим доказом на це те, що ми приїхали додому аж о 4-й годині вночі!

Пл. розв. Євген Чолкан

5-ий Курінь УПЮ-ів ім. ген. Тараса Чупринки
Торонто.

ПРАЦЯ "КАЖАНІВ" В АРГЕНТИНІ

Подруго Редакторко!

31-го липня ц. р. гурток УПЮ-ів "Кажани" відсвяткував разом із гуртком юначок "Соняшники" три роки перебування в юнацтві.

Свято відбулося в хаті одного члена гуртка "Кажани", і в ньому взяли участь: голова Крайової Пластової Старшини, пл. сен. Іриней Липинський, юначки з гуртка "Соняшники": пл. розв. О. Бугай, пл. уч. Л. Мельник, пл. уч. М. Собенко, пл. уч. М. Штиркало та юнаки з гуртка "Кажани": пл. розв. С. Григораш, пл. розв. Ю. Данилишин, пл. розв. С. Міщенко, пл. уч. Р. Селянський, пл. уч. К. Собенко і пл. розв. Ю. Федішин.

Зліва до права: пл. уч. Р. Селянський, пл. розв. Ю. Міщенко, пл. розв. Ю. Федішин, пл. сен. І. Липинський (голова КПСтаршини), пл. розв. Ю. Данилишин, пл. уч. К. Собенко (автор допису) і пл. розв. С. Григораш. Усі юнаки — це члени гуртка УПЮ-ів "Кажани" в Буенос Айрес.

Стоять (зліва): пл. розв. Ю. Федішин і пл. розв. Ю. Данилишин. — Клячуть (зліва): пл. уч. Р. Селянський, пл. розв. Ю. Міщенко, пл. уч. Л. Мельник, пл. уч. М. Штиркало, пл. розв. О. Бугай, пл. уч. М. Собенко, пл. уч. К. Собенко і пл. розв. С. Григораш. — Усі з Буенос Айрес.

Наше святкування ми розпочали молитвою, а відтак відбулося відкриття пропам'ятної таблиці 3-річчя гуртка "Кажани", прочитано, що гурток зробив за ці три роки, а пластунки подарували нам різьблений пластовий герб до нашої домівки. Відчитали ми також привіт від крайового коменданта пластунів, ст. пл. Я. Липинського, який не міг прибути до нас, та відбулася роздача відзнак і підписання "пергаменів".

Долучуємо для використання в "Юнаку" копію відкритої таблиці, на якій є прізвища всіх членів гуртка; по лівому боці відзнаки всіх таборів, у яких ми брали участь, а по правому — гурткові відзнаки, які наш гурток видав. Також посилаємо Вам фотокопію "пергамену", який підписали всі члени гуртка, голова КПСтаршини і кр. комендант пластунів, та відзнаку, яку ми самі зробили з нагоди нашого 3-річчя. На світлинах, які ми зробили при цій нагоді, можна бачити шатро "Кажанів", форму якого ми запроєктували, а виготовила його мати одного з наших членів.

В найближчих днях перешлемо до Адміністрації "Юнака" наш даток на пресфонд і адреси нових юнаків, що хочуть читати та передплачувати "Юнака".

У хаті, на прогулянках, на сходинах читаємо цікаві вістки в "Юнаку", які ми використовуємо і беремо собі приклад із того, що думають та пишуть інші юнаки до нашого журналу. Хоча ми живемо далеко від Вас, то все таки хочемо також показати, що в Аргентині є юнаки й юначки, що мають бажання та охоту працювати і думати для добра та користі пластової організації і України. Бо хоча народилися ми на чужині, але дух наш є і буде український!

Поздоровляю Вас пластовим привітом

Скоб!

Пл. уч. Карло Собенко
Буенос Айрес, Аргентина

**
*

Дорога Подруго Редакторко!

У відповідь на поставлене питання: "Чи думаєш, що наша пластова система має пристосування в американському довкіллі, чи ми повинні її переоцінити?" — я відповіла б таке:

Коли говорю з товаришками про Пласт, завжди кажу: "Чому не змінять Пласту? Чому не пристосують його до теперішнього американського життя?" — але тепер, коли сідаю і думаю, як змінити Пласт, нічого не приходить до голови.

Отже, мені здається, що Пласт є пристосований до нашого довкілля. Коли ми, наприклад, ідемо на прогулянку, то робимо те саме, що американські скавти. Коли сходимося в домівці, це так само як зустріч товаришів у приватній хаті.

Усе інше, що можна змінити (теми сходин, зайнять тощо) не відіграє, на мою думку, великої ролі.

Єдина річ, яка відігравала б велику роль — це зміна мови, значить дозвіл говорити по-американському? Але тоді нащо нам Пласту???

Пл. розв. І. Лабунька
14 Курін УПЮ-ок ім. Олени Теліги
Філадельфія, США.

**Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!**

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

РОЗГАДКА

до рисункової загадки «Чи Ви спостережливі?»
поміщеної на сторінці 21-ій.

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

- на корисних умовах
- дає ПОЗИКИ та
- приймає ОЩАДНОСТІ.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- Урядові години:
вівторок і п'ятниця 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.
Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- ✦ Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки ✦ содові води
 - ✦ морозиво ✦ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - ✦ шкільне і канц. приладдя ✦ українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

ВІДЗНАЧИМО ВСІ РАЗОМ „МАЛИЙ ЮВІЛЕЙ” „ЮНАКА”!

Прохаємо Вас це уважно прочитати
і наше прохання до Вас — швидко виконати!

З нагоди появи 100-ого числа нашого
журнала “Юнак” в жовтні ц. р.

ПРОХАЄМО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

● вирівняти негайно залеглу передплату, якщо хтось цього ще досі не зробив; біля Вашої адреси є число, яке вказує, до якого місяця і року заплачена Ваша передплата;

● скласти даток на пресфонд “Юнака”;

● хто може, хай вишле дарункову передплату за “Юнака” для тих юнаків і юначок, що бажають одержувати і читати “Юнака”, а самі неспроможні заплатити передплату;

● приєднати для “Юнака” з нагоди його “малого ювілею”, а саме появи 100-ого числа в жовтні ц. р., принаймні одного нового передплатника, що не належить до Пласту.

● Усіх читачів “Юнака”, що не є ще нашими передплатниками, прохаємо передплатити “Юнака” для себе або своїх знайомих!

УСІ РАЗОМ ПОДБАЙМО,

щоб у сьогоднішніх нелегких умовах, серед яких ми працюємо і коли так дуже зросли кошти видання “Юнака” (а зокрема кошти друку, паперу, поштових оплат тощо), Редакція і Ад-

міністрація “Юнака” одержала якнайбільшу підтримку передплатників, читачів і приятелів “Юнака” та могла не лише продовжувати видавання “Юнака”, але й подбати про те, щоб “Юнак” був у майбутньому ще кращим і цікавішим, як досі.

● “Юнак” — це журнал нас усіх. Це наша спільна власність і цінність, тож усі ми даваймо “Юнакові” нашу всебічну і постійну підтримку!

● Усі ми допомагаймо “Юнакові” виконувати далі його важливе виховне, але нелегке завдання не лише в користь нашого пластового юнацтва, але й для нашої української непластової молоді у вільному світі, як теж і в країнах за “залізною куртиною”!

● Використаймо долучені до цього числа кольорові листки зголошення передплат і датків на пресфонд чи дарункові передплати “Юнака”. Виповнімо їх і разом з чеком чи грошовим переказом (“моні ордер”) перешлімо на адресу Адміністрації “Юнака в Торонті! — Сподіваємося, що всі приятелі “Юнака” виконають це наше прохання!

● “Юнак” чекає на Вашу підтримку з нагоди свого “малого ювілею”!

ДОПОМОЖІМО СВОЄМУ “ЮНАКОВІ”!

Пл. сен. Омелян Тарнавський
адміністратор «Юнака»

Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником!
Заплатіть ПЕРЕДплату за „Юнака” за 1971 р. — 6 дол.!

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших подруг і друзів з приводу їх дня народження, іменин, різдвяних чи великодніх свят, успішного закінчення шкільного року чи інших подібних нагод — це

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

Чи Ви вже
зголосили свою
ДАРУНКОВУ
ПЕРЕДПЛАТУ
«ЮНАКА»?!

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК для юнака чи юначки при кожній нагоді —
ЦЕ ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА".
Наша акція у справі дарункових передплат "Юнака", що в першу чергу
призначена для зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських
і південно-американських країн, наводить серед наших читачів щораз то
більше зрозуміння. ЗРОБІТЬ "ДОВРЕ ДІЛО" та зголосіть і Ви одну дару-
нкову передплату!

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

що впилилися від 1-го травня до 30-го вересня ц. р.

1. Д-р Галина Рудницька, Монреаль, Канада, (одна передплата) для двох юнаків (братів) у Ст. Кетерінс, Канада.
2. Підготовчий Курін УПЮ-ок ім. Оксани Лятуринської, Вашингтон, США, (одна передплата) для 2-ох юначок (сестер) у Ст. Кетерінс, Канада.
3. Кіш Пластунук, Оттава, Канада, (дві передплати) для юначки в Торонті і юначок у Ст. Кетерінс, Канада.
4. Д-р Модест Мицик, Торонто, Канада, (10 передплат) для юнаків і юначок в Аргентині.
5. Пл. сен. Василь Ісаїв, Аахен, Німеччина, для юнака в Польщі.
6. Пл. сен. Оксана Тарнавська, Гленрой, Австралія, для священника в Римі, Італія.
7. Ст. пл. Олесь Сливинський, Вінніпег, Канада, і ст. пл. Наталка Мигаль, Монреаль, Канада, для пластового сеньйора в Ту Гілс, Канада, на доказ вдячності за гостинність і поміч у громадській праці в його місцевості під час вакацій ц. р.

8. Гурток "Калина", із 34-ого Куреня УПЮ-ок ім. 500 Героїнь із Кінгіру, Сиракюзи, США, 5 дарункових передплат для пластунук в Аргентині.

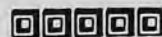
9. Пластова Станиця, Вінніпег, Канада, для двох юнаків в Аргентині.

Разом 24 нових дарункових передплат.

● Останнє наше звітлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" за червень - липень ц. р. (ч. 6 - 7). Разом з попередньо проголошеними досі зголошено 580 дарункових передплат. За ці передплати ми посилали досі наш журнал "Юнак" зразковим, але незможним юнакам і юначкам, головним з європейських і південно-американських країн, які бажають регулярно одержувати і читати "Юнака", але самі, на жаль, не спроможні заплатити за нього передплату.

● Масмо ще багато інших адрес незможних юнаків і юначок, головним з європейських і південно-американських країн, для яких потрібно заплатити дарункові передплати! Чекаємо на жертводавців!

● ХТО ЧЕРГОВИЙ ПРИШЛЕ ДАРУНКОВУ ПЕРЕДПЛАТУ?!

Наша пошта

● Пересилаю привіт для "Юнака" з окружного табору УПЮ-ок під назвою "Хвилі Черемоша" в Лос Анджелес, США, разом з дописом пл. уч. Олеси Корінь. Просимо помістити його в "Юнаку". Рівночасно пересилаємо \$10.00 на пресфонд "Юнака". Будемо старатися в майбутньому висилати час від часу дописи до "Юнака" про життя і діяльність нашого Куреня та нашої Пл. Станиці, як також допомогти фінансово у Вашій цінній праці. — Із щирим привітом — Скоб! Пл. сен. Анна Микитин, кошова Пл. Станиці, Лос Анджелес, США.

● Завжди з приємністю, хоч не раз з приводу сумних і болючих нагод, висилаю від наших "Хрестоносців" датки на пресфонд наших пластових журналів, які так дуже заслуговують на фінансову підтримку всіх нас — пластунів. Тепер посилаю \$100.00 на пресфонд "Юнака" від членів 20-го Куреня УПС "Орден Хрестоносців", як даток замість квітів на свіжу могилу сл. п. д-ра Адольфа Слижа, батька нашого пластового Друга, пл. сен. Володимира Слижа. — З дружною пошаною та щирим привітом: Скоб! —

Пл. сен. Петро Наконечний, Бронкс, США.

Від Адміністрації: повний список жертводавців поміщений на 28-ій сторінці в цьому числі.

● Гурток "Калина" з 34-ого Куреня ім. 500 Героїнь із Кінгіру в Сиракюзах, США, пересилає даток \$25.00 на дарункові передплати "Юнака". Ці гроші ми заробили на влаштованій нами лотерії, на якій були вильосовані вишивані серветки, які ми самі вишивали. — Щиро вітаю: Скоб! — Пл. розв. Ляля Войтович за провід Гуртка УПЮ-ок "Калина", Сиракюзи, США.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

які вплинули від 1-го до 30-го вересня ц. р.

Замість квітів на могилу св. п. д-ра прав Адольфа Слижа, батька свого друга, пл. сен. Володимира Слижа, склали на пресовий фонд "Юнака" пожертви такі члени 20-го Куреня УПС "Орден Хрестоносців": по \$10.00 — пл. сен. Ярослав Вижницький, пл. сен. Осип Данко, пл. сен. Ярослав Федун, пл. сен. Мирослав Лабунька, пл. сен. Петро Наконечний, пл. сен. Володимир Рак, пл. сен. Василь Саяк, пл. сен. Володимир Слиж, пл. сен. Ігор Шуст; по \$5.00 — пл. сен. Володимир Кулинич і пл. сен. Володимир Процик, разом	\$100.00
Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Евфрозини Келебай з Торонта склали члени Рідні і знайомі Покійної (дивись повний список жертводавців на 28-ій сторінці в цьому числі) разом	95.00
Пластова Станиця, Денвер, США	25.00
Замість квітів на могилу великого мецената мистецтва, сл. п. інж. Олександра Криницького, з Боффало, США, пл. сен. Марія і Едвард Козаки із синами Юрієм і Яремою, Дітройт, США	25.00
Зібрані гості з нагоди 25-ліття подружнього життя п-ва Павліни Шуневичів, Монреаль, Канада	13.00
Кіш Пластунок, Лос Анджелес, США	10.00
Таня Трусевич, Торонто, замість квітів на могилу св. п. Евфрозини Келебай з Торонта	10.00
Володимир і Марія Скорупські, Торонто, замість квітів на могилу св. п. Евфрозини Келебай	10.00
пл. юн. Богданна, Катруся і Григорій Долишні, Ст. Кетерінс, Канада	10.00
пл. юн. Богдан Домбчевський, Філядельфія, США	8.00
ред. Ярослав Гайвас, Ірвінгтон, США	5.00
пл. юн. Віра Наконечна, Бронкс, США	5.00
пл. сен. Уляна Дичок, Іслінгтон, Канада	4.00
пл. юн. Доня Сушків, Нью-Йорк, США	3.50
пі. сен. Іван Гула, Чикаго, США	3.00
пл. юн. Артур Белендюк, Аппер Монтклер, США	2.00
юн. Тиміш Федішин, Монтклер, США	2.00

пл. сен. Любомир Романків, Браєркліф Менор, США	2.00
Левка Романик, Торонто	2.00
пл. юн. Зенон Цибрівський, Мілвокі, США	2.00
Гурток УПУ-ів "Кажани", Буенос Айрес, Аргентина	1.00
пл. юн. Мирон Панчак, Чикаго, США	1.00
пл. юн. Марко і Юрко Мордованці, Дітройт, США	1.00
пл. юн. Роман і Стефан Козаки, Ютика, США	1.00
Разом у цьому списку	\$320.00

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирі подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● Усіх тих, що в цьому році ще не склали своїх датків на пресфонд "Юнака", прохасмо зробити це як найшвидше.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п.

д-ра АДОЛЬФА СЛИЖА

Батька свого пластового друга з 20-ого Куреня УПС "ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ", склали на пресфонд "Юнака" такі члени згаданого Куреня: по \$10.00 — Ярослав Вижницький, Осип Данко, Мирослав Лабунька, Петро Наконечний, Володимир Рак, Василь Саяк, Володимир Слиж, Ярослав Федун та Ігор Шуст; по \$5.00 — Володимир Кулинич і Володимир Процик, разом — \$100.00.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

ЕВФРОЗИНИ КЕЛЕБАЙ

з Торонта

склали на пресфонд "Юнака": \$20.00 — Родина Лугових і Шургалюків з Вінніпегу; по \$10.00 — Таня Трусевич та Марія і Володимир Скорупські з Торонта; по \$5.00 — д-р Василь і Марія Палідвори з Нью-Йорку, Ольга Проць з Вінніпегу, Володимир Келебай з Філядельфії, Констатині і Ірина Келебаї з Монреалю, Ярема Келебай з Монреалю, Степан і Василина Келебаї з Вінніпегу, Ярослав і Юлія Келебаї з Торонта, Володимир і Леонтина Бураки з Торонта, Ігор і Христя Бардини з Торонта, Зенон і Уляна Мазуркевичі з Філядельфії та мгр Михайло і Анна Бардини з Торонта, разом \$95.00.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

інж. ОЛЕКСАНДРА КРИНИЦЬКОГО

великого мецената мистецтва з Боффало, США,

склали на пресфонд "Юнака" \$25.00

Пл. сен. Марія і Едвард КОЗАКИ

із синами ЮРИЄМ і ЯРЕМОЮ — Дітройт, США.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

**ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ
ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!**

- Ощадністеві
вклади без права
виписувати чеки

- Термінові вклади
(більші суми)
на 2 і більше років

6 % | 7 %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.

140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Ціна: 60 центів

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA
If not delivered please return to:
YUNAK Magazine
2199 Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВИНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ»
ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН